БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 208 (4307)
11 СЕНТЯБРЬ 1980 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РЕСПУБЛИКАНИНГ ОЛИЙ ТАЪЛИМ БАЙРОҚДОРИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ

Ўрта Осиёда биринчи олий ўқув юрти — В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети 60 ёшга тўлди. Шу йиллар мобайнида юқори малакали кадрлар етиштирувчи ана шу энг йирик илм маскани халқ хўжалиги, фан, маданият, маорифнинг кўп тармоқлари учун 50 мингдан зиёд мутахассис тайёрлаб берди. Уларнинг ҳар бири машаққатли йилларда Тошкент олий ўқув юртини ташкил этиш тўғрисидаги декретни имзолаган Ильичнинг йўлланмаси билан ҳаётга қадам қўйдим, деб ҳисоблайди. Ана шу декрет Совет Шарқида олий таълимни қарор топтиришга асос бўлди. Университет фанни ривожлантириш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ орденини ва Вьетнам Социалистик Республикасининг Дўстлик орденини олишга сазовор бўлган эди. Дўстлик ордени университетнинг қардош социалистик мамлакат учун кадрлар тайёрлаш ишига қўшган катта ҳиссасини тасдиқловчи далилдир. Бу орденлар университетнинг байроғига қадаб қўйилган.

Жамоатчилик мамлакатдаги энг кекса олий ўқув юртларидан бирининг юбилейини кенг нишонлади. 10 сентябрь куни Тошкентда ўтказилган тантанали йиғилиш ана шу муҳим воқеага бағишланди.

Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар илмий-педагогик жамоатчилигининг вакиллари, партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, таниқли олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари Санъат саройи залига тўпланишди. Тошкент ўқувчи ёшлари ҳам улар билан бирга юбилейни нишонлаш учун бу ерга келишди. Тантаналарда қатнашиш учун Болгария, Венгрия, Польша, Югославия олий ўқув юртларининг олимлари келдилар.

Халқларнинг тинчлиги ва озодлиги учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида йиғилишнинг фахрий президиумига сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан университет профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчи ва хизматчилари коллективини шонли юбилей билан қизғин ва самимий табриклади.

Совет Ўзбекистонининг таржимаи ҳолида, деди Ш. Р. Рашидов, унинг тарихига олтин саҳифалар билан ёзилган воқеалар ва саналар оз эмас. Йиллар, ўн йиллар ўтар, аммо булар ҳамиша катта аҳамиятга молик бўлиб қолаверади. 1920 йил сентябрь ойида Туркистон давлат университетининг ташкил этилганлиги ўлкамиз меҳнаткашларининг ҳаётидаги худди шундай воқеа бўлди.

Владимир Ильич Ленин Тошкентда биринчи давлат университетини таъсис этиш тўғрисидаги декретни имзолаган тарихий кундан буён олтмиш йил ўтди. Декрет имзоланиши биланоқ Москва ва Петроград олий ўқув юртларидаги профессорлар ва ўқитувчилар Тошкентга қараб йўл олдилар. Улар ўзлари билан ўқув анжомларини, 50 минг жилдлик кутубхонани ҳам олиб келдилар.

Биз тарихий «Фан поезди»ни ҳам, партия миллий чекка ўлкаларнинг қолоқлигини тугатиш учун зўр ғайрат билан қилган ишларини ҳам астойдил миннатдорчилик туйғулари билан эсга оламиз. Бу — чуқур ўйланган давлат миллий сиёсати, чинакам ленинча миллий сиёсат бўлиб, жамоат ҳаётини интернационаллаштириш соҳасида изчиллик билан амалга оширилган йўлнинг ифодаси эди. Миннатдор ўзбек халқи партиянинг оталарча қилган ана шу ғамхўрлигини, улуғ рус халқининг, СССР даги барча халқларнинг қардошларча ёрдамини ҳеч қачон эсдан чиқармайди.

Биз Владимир Ильич Ленин номи билан аталган Тошкент давлат университетининг олтмиш йиллигини жаҳон пролетариати йўлбошчиси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси туғилган куннинг 110 йиллигида, мамлакатимиз КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга тайёрланаётган бир пайтда нишонламоқдамиз. Бу — чуқур рамзий маънога эгадир.

Тошкент давлат университети катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Барча совет олий мактаблари каби унинг тарихи, фаолияти ҳам Ленин партиясининг ва совет халқининг буюк ишлари билан чамбарчас боғланган. Тошкент университети ҳозирги кунда мамлакатимиздаги йирик олий ўқув юртларининг биридир. Унинг 15 факультетида 18 минг студент — 70 дан зиёд миллат вакиллари ўқимоқда. У 55 мамлакат — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва Европа, Осиё, Африка ҳамда Лотин Америкасидаги ривожланаётган давлатлар учун мутахассислар тайёрловчи маскан бўлиб қолди.

1600 илмий-педагог ходим, шу жумладан 22 академик ва академиянинг мухбир аъзоси, юздан зиёд профессор ва фан докторлари, 765 доцент ва фан кандидатлари кенг кўламда ва кўп қиррали таълим-тарбия ва илмий-тадқиқот ишларини олиб бормоқдалар.

Университет коллективи фанни ривожлантириш, унинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилди. Илмий тадқиқотларнинг натижалари ишлаб чиқаришга муваффақиятли суръатда татбиқ этилмоқда.

Партия, унинг Марказий Комитети, шахсан Леонид Ильич Брежнев олий таълим тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар. Бизнинг партиямиз ана шу ленинча анъанага доим содиқдир. У студентларни ўқитиш, тарбиялаш ва уларга билим беришни коммунизм қурилишининг муҳим соҳаларидан бири деб ҳисоблайди. Олий мактаб Совет давлати тараққиётининг ҳамма босқичларида партия томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиб келмоқда.

Олий мактаб ишларини такомиллаштириш проблемалари бутун комплексида мутахассислар тайёрлаш ва тарбиялаш сифатини бутун чоралар билан ошириш, унинг ишлаб чиқариш билан ва жамоат практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш жуда катта аҳамиятга эгадир. Ҳаёт олий ўқув юртларини битириб чиқувчиларнинг кенг кўламда марксча-ленинча ва профессионал назарий тайёргарликка, амалий иш малакаларига юксак сиёсий ва ахлоқий маданиятга эга бўлишларини, эстетик фикр доираларини кенгайтиришларини талаб этади. Улар илмий-инженерлик ва ташкилий ечимларни қабул қилиб, амалга ошира билишлари, илмий-техникавий ва социал тараққиётнинг доим мураккаблашиб бораётган вазифаларидан хабардор бўлишлари, кишилар коллективларини бошқариш, уларни партия ва халқ манфаатларини кўзлаб жипслаштириш ва бирлаштириш санъатини эгаллашлари лозим.

Маълумки, мутахассислар тайёрлаш вазифаларини муваффақиятли бажариш, аввало ўқув жараёнининг даражасига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам дарснинг мазмуни илм-фаннинг барча соҳалари эришган энг янги муваффақиятларини, фан билан ишлаб чиқаришнинг ўзаро алоқасини, фалсафий тафаккур ва фан методологияси ютуқларини тўла акс эттиришига эришиш, унда билим ва маданиятнинг ҳозирги даражасини, янги ёш авлодлар психологиясининг хусусиятларини ҳисобга олишга эришиш жуда муҳимдир.

Шу туфайли ўқитувчиларнинг ўзлари билан ишлаш алоҳида аҳамият касб этади. Ўқитувчилардан таълимнинг юксак даражада бўлишини талаб этибгина қолмай, балки уларни илғор ўқув-методика тажрибаси билан қуроллантириш, уларнинг малакасини мунтазам равишда ошира бориш ҳам керак. Ўқитувчилар тўғрисида бундан буён ҳам доим ғамхўрлик қилиш, уларнинг самарали меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш лозим.

Ҳозирги босқичда партия идеологик ишининг асосий мазмуни партия XXV съездининг қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида белгилаб берилган. Олий ўқув юртларининг партия, жамоат ташкилотлари, профессор-ўқитувчилари ўз фаолиятини ана шу муҳим ҳужжат билан қиёс қилиб кўришлари, бу ҳужжатда баён этилган ғоя ва қоидаларни изчил амалга оширишлари зарур.

Олий мактаб умуман олганда ўзининг тарбиявий функцияларини муваффақиятли бажармоқда. 80-йилларнинг студентлари Лениннинг коммунистларча ўқиш ва яшаш керак деган буюк васиятига амал қилиб, ўзларидан олдин ўтган рабфакчилар, собиқ фронтчилар, чўлқуварларнинг шонли анъаналарини давом эттириб ва кўпайтириб, жамият манфаатлари йўлида илҳомбахш меҳнат қилмоқдалар, коммунистик қурилишда актив қатнашмоқдалар.

Кўп иш қилинди, аммо партиянинг ана шу ҳужжатида белгилаб берилган вазифалар ҳамма жойда ҳам аниқ ва кенг кўламда амалга оширилмоқда, деб бўлмайди. Тарбиявий ишни кучайтириш борасидаги тадбирлар ҳамиша ҳам изчил ва узоқ даврга мўлжалланган деб бўлмайди. Буларнинг ҳаммаси якка тартибда олиб бориладиган ишни кучайтириш, студентлар группаларини активлаштириш, кафедралардаги педагогик коллективларнинг улар билан алоқасини янада мустаҳкамлаш зарурлигини тақозо этади. Ҳозирги идеологик вазият ҳар бир ўқитувчи, ҳар бир мутахассис ва студентнинг ғоявий савиясини янада юксак даражага кўтаришни талаб қилмоқда.

Илмий-тадқиқот фаолиятининг самарадорлигини ошириш— энг муҳим йўналишларнинг биридир. Ҳозирги вақтда Ўзбекистондаги олий ўқув юртларида 34 проблематик ва 40 тармоқ илмий-тадқиқот лабораториялари, ботаника боғи, 6 ҳисоблаш маркази ишлаб турибди. Тўққизинчи беш йилликка нисбатан бажарилган илмий ишлар ҳажми 2,5 баравар кўпайди. Олий ўқув юртларининг олимлари ишлаб чиқариш билан алоқани актив равишда мустаҳкамлаб бормоқдалар. Халқ хўжалиги ва координация планларига киритилган мавзуларнинг ҳиссаси анча ортди. Шу билан бирга олий ўқув юртларининг илмий-тадқиқот имкониятларидан ҳали тўлиқ фойдаланилмаётганлигини эътироф этиш керак. Илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш борасидаги тадбирлар республика партия ташкилоти активининг шу йил май ойида ўтказилган йиғилишида белгилаб берилган эди. Вазифа— ана шу йиғилиш қарорларининг тўла-тўкис бажарилишини таъминлашдан иборат.

Олий ўқув юртлари партия ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириш— ҳозирги вақтда совет олий мактаби олдида турган кўп қиррали ва мураккаб вазифаларни муваффақиятли бажаришнинг энг муҳим шартидир. Таълимнинг ҳозирги шарт-шароитлари студентларнинг оммавий ижодиётини бутун чоралар билан кучайтиришни, ҳар бир олий ўқув юрти коллективида ижодий, самимийлик муҳитини, юксак ишчанлик, ўзаро ёрдам ва талабчанлик вазиятини вужудга келтиришни тақозо этади. Ана шу масалаларга эришмоқ учун астойдил меҳнат қилса арзийди.

Ўнинчи беш йиллик, дейди Ш. Р. Рашидов, маррага етай деб қолди. Ҳали жуда кўп иш қилишимиз керак. Республика меҳнаткашлари янги резервларни ишга солмоқдалар, қолоқларсиз ишлашга интилмоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги тантаналарда сўзлаган оташин, ленинча доно нутқи коммунистларни, барча меҳнаткашларни совет экономикасини янада юксалтириш учун курашнинг жанговар программаси билан қуроллантиради. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида камчиликларни, экономика тараққиётидаги нуқсонларни тезроқ бартараф қилиш зарур эканлигига диққат-эътиборимизни жалб этди. Совет олий мактаби ана шу катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоғи керак.

Ш. Р. Рашидов ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табрикномасини, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини университет коллективига топширди. Университет юқори малакали кадрларни тайёрлаш ва тарбиялаш, республикада фан, маориф ва маданиятни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ана шу Фахрий ёрлиқ билан мукофотланди.

Тошкент университетининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов коллективнинг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун партия билан ҳукуматга миннатдорчилик изҳор қилди, кекса олий ўқув юртининг профессор-ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари Ватанга ва партия ишига содиқ бўлган юқори малакали мутахассислар тайёрлашни юксак даражага кўтариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб оладилар, деб ишонтирди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси И. А. Райкова, Ядро тадқиқотлари бирлашган институти директорининг ўринбосари А. И. Романов, Патрис Лумумба номли Халқлар дўстлиги университетининг ректори В. Ф. Станис, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Гидрометеорология ва табиий муҳитни назорат қилиш комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ю. А. Израэль, М. В. Ломоносов номли Москва давлат университети партия комитетининг секретари В. Т. Квиткин, София университети партия комитетининг биринчи секретари Н. Николов, Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Ц. Цэрэн-Очир, Қозоғистон давлат университетининг ректори, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги У. А. Жўлдасбеков, ТошДУ студентлари И. Дюло, Х. Ҳамроева, Данг Сундао сўзга чиқдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. С. Ашуралиев, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

* * *

Шу куни Коммунистик партиянинг улуғ йўлбошчиси, Совет давлатининг асосчисига чексиз меҳр-муҳаббат ифодаси сифатида университет территориясида В. И. Ленин ҳайкали очилди. Меҳмонлар — юбилей тантаналарининг қатнашчилари университет шаҳарчасида Дўстлик хиёбонига асос қўйдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ТЕНГЛАШАЙЛИК

Йиллик план—муддатидан илгари

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ МУВАФФАҚИЯТИ

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналари ишчилари август ойидаги зарбдор вахтани муваффақиятли ўтказдилар. 26 августда меҳнат коллективлари съездолди социалистик мусобақасида муҳим маррани эгаллашди— саноат маҳсулоти реализация қилиш ва асосий халқ хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш бўйича саккиз ойлик планни бажардилар.

Бу шаҳар индустрияси ходимларига январь— август ойлари учун белгиланган саноат буюмлари реализация қилиш бўйича планни 101,8 процент бажариш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги топшириққа нисбатан 101,4 процентни ташкил этди. Ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 6,3 процент ортди, меҳнат унумдорлиги эса 1979 йилнинг январь —август ойларига нисбатан 4,6 процент юксалди.

Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши 76,2 процентни ташкил этди.

Товар маҳсулот реализация қилиш бўйича давлат планини шаҳарнинг барча районлари бажарди.

Саноат ишлаб чиқариши планининг бажарилиши ва ўсиш суръати шаҳар районларида қуйидаги маълумотлар билан изоҳланади:

Шаҳар районлари	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда): 1980 йил август ойида	Реализация бўйича планнинг бажарилиши (процентларда): 1980 йил январь — август ойларида	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Реализация бўйича	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсиш суръати (процентларда): Меҳнат унумдорлиги бўйича	1980 йилнинг январь — август ойларида социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши (процентларда)
Шаҳар бўйича	101,9	101,8	105,4	106,3	104,6	102,5
Акмал Икромов райони	102,8	101,7	103,5	103,7	102,0	101,0
Киров райони	103,2	102,4	105,2	105,7	105,7	107,1
Куйбишев райони	100,7	101,4	101,9	103,1	101,8	118,8
Ленин райони	103,9	101,2	105,6	107,7	108,6	83,2
Октябрь райони	102,9	102,6	100,9	101,6	100,1	118,9
Собир Раҳимов райони	102,8	102,9	104,6	106,9	103,0	115,7
Сергели райони	102,0	101,2	107,5	112,4	102,6	62,9
Фрунзе райони	101,1	100,7	100,1	102,8	100,8	89,4
Чилонзор райони	103,2	103,3	108,9	103,6	106,2	106,2
Ҳамза райони	101,0	102,1	111,1	109,7	107,6	100,0

1980 йилнинг саккиз ойи мобайнида Тошкент саноати планга қўшимча 36,127 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Шу жумладан, Акмал Икромов райони 1293 минг сўмлик; Киров райони 2.657 минг сўмлик; Куйбишев райони 4.706 минг сўмлик; Ленин райони 2.730 минг сўмлик; Октябрь райони 3.568 минг сўмлик; Собир Раҳимов райони 4.351 минг сўмлик; Сергели райони 1.184 минг сўмлик; Фрунзе райони 1.681 минг сўмлик; Чилонзор райони 1.657 минг сўмлик; Ҳамза райони 12.322 минг сўмлик планга қўшимча маҳсулот реализация қилди.

«Эталон» заводи, электротехника, химия-фармацевтика, электрон-техника заводлари, 4-темир-бетон буюмлари заводи, экскаватор ремонти, махсус мебеллар, синтетик ювиш воситалари, «Промсвязь», электр рўзғор буюмлари, «Миконд», трактор, «Узбексельмаш» бирлашмасининг машинасозлик заводлари, «Чевар» тикувчилик бирлашмаси, «Узбексельмаш», «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси, кўн-галантерея ва спорт буюмлари, Тошкент мармар бирлашмалари, «Тошкент» мебель бирлашмаси, металлни қайта ишлаш бирлашмаси, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, мебель ойналари, «Сувенир» фабрикалари, бадиий буюмлар, Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси, упа-элик фабрикаси кенг истеъмол буюмлари, кўн-галантерея буюмлари фабрикалари, Модалар уйи, қурилиш материаллари комбинати, 2-дон маҳсулотлари, 2-уйсозлик комбинатлари ва бошқалар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришда юксак суръатларга эришдилар.

Кўпгина корхоналар шартномадаги мажбуриятларини амалга ошира бориб, муҳим халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқларини бажардилар.

Шу билан бирга 1980 йилнинг саккиз ойи мобайнида шаҳарнинг уч корхонаси маҳсулот реализация қилиш бўйича план топшириғини уддалай олмади. Бу «Ташхимсельмаш» ва картон таралар (Ленин райони), 1-пойафзал фабрикаси (Фрунзе райони) сингари корхоналардир. Бу корхоналар 783 минг сўмлик саноат маҳсулотини реализация қилмадилар.

Календарда сентябрь, учинчи кварталнинг якунловчи ойи бошланди. Ишнинг манфаатлари сентябрь вахтасини чинакамига зарбдор қилиб ўтказишни тақозо этади. Токи, бунинг натижасида квартал плани барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарилсин, шартномада белгиланган муддатда истеъмолчиларга белгиланган ассортиментдаги маҳсулот етказиб берилсин.

Сентябрда кунлар совий бошлаяпти—куз келди. Шу боисдан корхоналарни кузги-қишки мавсумда ишлашга тайёрлашни тугатиш лозим.

Шу куннинг вазифаси Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллиги ва КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенгайтириш, барча ишлаб чиқариш участкаларида меҳнатнинг бир маромда бўлишини таъминлаш тўққиз ойлик планни ва қабул қилинган мажбуриятларни шараф билан адо этишдан иборат.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг чеварлари жонажон партиямизнинг навбатдаги съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ғайрат билан меҳнат қилишяпти.

СУРАТДА: бирлашма 2-цехининг чевар тикувчиси Муборак Мўминова. У шу кунларда смена нормасини 130 процентдан ошириб адо этяпти.

И. Шоиноғомов фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ 10 сентябрь куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда партия ташкилотларининг КПСС XXVI съездига тайёргарлик ҳамда КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленуми қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида партияда ҳисобот-сайлов кампаниясини ўтказиш билан боғлиқ бўлган ишларига доир масалалар кўриб чиқилди.

◆ БМТнинг Осиё ва Тинч океан мамлакатлари учун тузилган иқтисодий ва социал комиссиясининг «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришни планлаштириш» мавзуига бағишланган семинари кеча Тошкентда ўз ишини бошлади.

ОЛТИН КУЗ НЕЪМАТИ

Серқуёш Ўзбекистонимизнинг боғ-роғларида мева-чевалар ғарқ пишди. Ишқомлардаги узумлар олтин рангга кириб, тилни ёрадиган шакар бойлаган.

БУГУН

Ўзбекистон ССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкасига марҳамат қилган кишилар ана шундай манзарани кўришлари мумкин. Бу ерда «Ўзбекистон мевалари ва узумларининг энг яхши навлари» деган кўргазма томошабинлар диққатига ҳавола қилинмоқда.

Кўргазмага академик Вавилов номли Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиали, академик Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узплодоовощвинпром» аграр саноат бирлашмасининг қатор хўжаликлардан узиб келтирилган намуналари намойиш этилмоқда.

Шу кунларда республика виставкасида мамлакатимиздаги барча Халқ Хўжалиги Ютуқлари виставкаларининг мутахассислари тўпланмоқдалар. Улар бир неча кун давомида виставкаларнинг ишини янада жонлантириш юзасидан координацион кенгаш ўтказадилар.

МЕҲНАТКАШЛАР— СПАРТАКИАДА ҚАТНАШЧИЛАРИ

БУГУН

шаҳримизнинг Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида шаҳар ЖЭКларининг 17-спартакиадаси программаси бўйича навбатдаги мусобақалар бошланди.

Ўрта ва катта ёшлилар ўртасида бу ерда шашка мусобақалари бўлиб ўтади. Мусобақаларда меҳнаткашлар, шаҳар истиқоматчиларининг вакиллари иштирок этадилар. Икки кун давом этадиган бу ўйинда ғолиб чиққанлар Бутуниттифоқ мусобақаларда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритадилар.

Мамлакат туркологларининг анжумани

10 сентябрь куни Ўзбекистон пойтахтида очилган туркологлар учинчи Бутуниттифоқ конференциясида турк тиллари ва турк тилидаги адабиётларни ўрганиш проблемалари, бу соҳадаги тадқиқотларни янада ривожлантириш йўллари муҳокама қилинмоқда. Конференцияда Москва, Ленинград, Россия Федерацияси, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон, Закавказьенинг таниқли олимлари, чет эллик турколог олимлар қатнашмоқдалар.

Ташкилот комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. Ф. Ким конференцияни очди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. С. Содиқов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов илмий анжуман қатнашчиларини табрикладилар.

СССР Фанлар академияси ҳузуридаги Совет туркологлар комитетининг раиси, академик А. Н. Кононов мамлакатда турк тилшунослигининг ривожланиш якунлари ва истиқболларига бағишлаб доклад қилди. Туркологиянинг актуал масалаларига бағишланган докладлар ҳам тингланди. Ўзбекистон халқ бахшилари Қодир Раҳимов ва Отахон Матёқубов, қорақалпоғистонлик бахшилар Жумабой Бозоров ва Жахсилик Саримбетов конференция қатнашчиларини янги асарлари билан таништирдилар.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этмоқда.

(ЎзТАГ).

телетайп лентасидан

✦ БУДАПЕШТ. Венгрия жанубида узум узиш бошланди. Бу йил ёз совуқ келди. Шунинг учун ҳам бу палла узумзорларда одатдагидан икки-уч ҳафта кечроқ бошланди. Минглаб ўқувчилар, студентлар, ишчилар, ҳарбий хизматчилар ҳосилни йиғиштириб олишда соҳибкорларга ёрдам бердилар. Венгрияда токзорлар 174 минг гектар ерни эгаллаган. Сўнгги 20 йил мобайнида 80 минг гектар ерда янги токзорлар барпо этилди.

✦ МЮНХЕН. Бу ерда бошланган жаҳон энергетика конференциясида шу соҳада халқаро ҳамкорликни ривожлантириш, янги энергия манбаларини қидириб топиш ва мавжуд ресурслардан самарали фойдаланиш масалалари кўриб чиқилади. Бу анжуманда 4.800 делегат, яъни 64 мамлакатдан, шу жумладан СССР ва бошқа социалистик давлатлардан келган таниқли энергетика мутахассислари иштирок этмоқдалар.

✦ ТРИПОЛИ. Жана агентлигининг хабар беришича, Куба ташқи ишлар министри Исидоро Мальмиерка расмий визит билан Ливияга келди. У аэропортга келиши билан Ливия билан Сурияни бирлаштирилиши «араб миллатига қарши империалистик фитнага зарба беради», деб айтди.

✦ ДЕҲЛИ. Деҳлидаги Палам аэропортининг янги халқаро аэровокзали йилига сал кам 3,3 миллион пассажирга хизмат кўрсатади. Бу ҳозиргидан икки баравар кўп. Ҳиндистон ҳукумати ана шу аэровокзални қуриш ҳақида қарор қабул қилди. Аэровокзал бир типдаги бинолардан иборат бўлади. Сахни 64 минг квадрат метр бўлган биринчи бинони тўрт йилдан кейин фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

✦ АНТАНАНАРИВУ. Аҳоли ва социал ишлар масалалари билан шуғулланувчи министр Р. Тиандраза бундай деди: сўнгги икки йил мобайнида саводсизликни тугатиш курсларининг тингловчиларидан 45 минг малагас Мадагаскарда ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди.

Р. Тиандраза саводхонлик халқаро куни муносабати билан миллий радиода гапириб Малагасия ёшларининг саводсизликни тугатиш ишига қўшаётган ҳиссасига юқори баҳо берди. Министр мамлакат аҳолисининг 22 проценти, асосан деҳқонлар ва хотин-қизлар саводсиз эканлигини таъкидлаб, ана шу соҳада умуммиллий кампанияни активлаштиришга чақирди.

(ТАСС).

Бугун Тошкент тўқимачилик комбинатида

ТЎҚУВЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

УЛАРНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ

Тўқимачилик комбинатида «Партиянинг XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта» шиори остидаги социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Мусобақадошларнинг олдинги сафида кўп станокчи тўқувчилар боришяпти. Улар ишлаб чиқариш резервларидан билиб фойдаланиш намуналарини қидиришяпти.

Олдинда мусобақанинг ҳаммага маълум пешқадами Нина Васильевна Ершова боряпти. Фақат тўрт йил-у етти ой мобайнида 3.253 минг метр газлама ишлаб чиқарди. 13 августда эса унинг ҳисобида 3.286 минг метр миткаль, «ягодка» ва дока бор эди. Шундай қилиб, у икки беш йиллик топшириғини бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

Тўқувчи белгиланган маррани эгаллаб, иш суръатини ҳозир ҳам оширяпти. Ўзининг 48 станогида (соҳа нормаси 24 та) у шу йилнинг 7 ноябрига қадар яна 80 минг метр планга қўшимча хом сурп бериш ниятида. Бошқача қилиб айтганда, у 10 йил-у беш ярим ой планини бажаради.

Тўқувчи Валентина Кузнецова ҳам катта муваффақиятга эришди. У ҳам 48 станокда ишлаб, беш йиллик бошидан бери 2.628 минг метр газлама ишлаб чиқарди. Шундан 1.185 минг метри топшириққа қўшимча тайёрланди. Ҳозир меҳнат ветерани 1984 йил июнь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараяпти.

Мария Асеева ҳам меҳнат унумдорлигини тинмай ошириб боряпти. У ҳам юқори зичликда ишлаб (48 станок), сўнгги кунларда ишлаб чиқариш нормасини 113 процентдан бажара бошлади. У иш суръати бўйича июль ойида ўз кўрсаткичларини 121 процентга етказган Н. Ершовадангина орқада қоляпти. Ҳозир Мария Ивановнанинг меҳнат календарида 1983 йилнинг декабрь ойи давом этаяпти.

Сатин тўқийдиган 60 станокда ишлаган Нина Ланкина (типовой норма 30 станок) июль— август ойларида топшириқларини 106,9 процент адо этди. Беш йиллик бошидан бери у 1.229 минг метр газлама ишлаб чиқарди ва айни вақтда 1983 йилнинг июнь программасини бажараяпти.

2-фабриканинг ёш тўқувчиси Каромат Ёқуббоева ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришиб, планини 104,7 процентга етказиб адо этаяпти. У 36 та мокисиз «АТПР—100» маркали станокка хизмат қилаяпти. (соҳа нормаси 18 та). У яқиндагина — 1979 йилда хизмат кўрсатиш зонасини икки бараварга кенгайтирди. Бунга қадар 30 станокда ишларди. Шунга қарамасдан жуда илгарилаб кетди. Беш йиллик бошидан бери 1.348 минг метр миткал, шу жумладан, ярим миллион метр планга қўшимча газлама ишлаб чиқариб, август ойида 1981 йил планини бажарди.

Вера Солдатова ва Клавдия Аникина катта марра томон дадил боришаяпи. Вера Ивановна ҳозир беш йилликнинг сўнгги йили, Клавдия Ивановна эса 1982 йилнинг июнь ойи ҳисобига ишлаяпти.

Шуниси диққатга сазоворки, кўп станокчилар маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида қунт билан кураш олиб боришяпти. Улардан тўрттаси барча газламани биринчи сортга топшираяпти. Иккитасида эса биринчи сортли газлама топшириққа нисбатан 99 процентни ташкил этади.

Машъалларга комбинатнинг барча ишчилари тенглашишга интилишяпти. Ёшларга юксак кўрсаткичларга эришишда мураббийлар ёрдам беришяпти. Улар ҳозир 1341 киши. Мураббийлардан 1688 ёш тўқувчи маҳорат илмини ўрганаяпти.

Мураббийлар ҳам, шогирдлар ҳам бутун коллектив билан бирга КПСС XXVI съездига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлашаяпти.

«Тошкент оқшоми» коллектив мухбири — «Тўқимачилар овози» газета редакцияси.

Кўн-мўйна заводининг КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилаётган пешқадам ишчилари сафида Таслия Габбосова ҳам бор. Мўйна цехида пардозловчи бўлиб меҳнат қилаётган бу аёл шу кунларда смена топшириқларини мунтазам ортиғи билан адо этиб, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: пардозловчи Таслия Габбосова.

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

⊙ Тўқимачилик комбинатининг комсомоллари ва ёшлари КПСС XXVI съезди шарафига зарбдор вахтада туришди. Ҳозир корхонада «Коммунистик меҳнат зарбдори» номига эга бўлган 1400 комсомол аъзоси, «Намунали коллектив» номига эга бўлган 10 та комсомол ёшлар бригадаси меҳнат қилаяпти.

Комбинат комсомоллари партия XXVI съезди шарафига социалистик мажбуриятлар қабул қилиб, зарбдорона, коммунистчасига меҳнат қилаётган ВЛКСМ аъзолари миқдорини 2 мингтага етказишга қарор қилдилар. Камида ўн бешта комсомол-ёшлар бригадаси «Намунали коллектив» номини олади.

⊙ Раҳбарлар — цехларда. Корхонанинг бир қатор хизматлари ходимлари ускуналарни бекор туриб қолишини камайтиришга интилиб, станоклар ёнида ишлашаяпти. Жумладан, план-ишлаб чиқариш бўлими, машина-ҳисоблаш станцияси, меҳнат ва иш ҳақи бўлими, марказий лаборатория ва корхонанинг бошқа хизматлари ходимлари 1-тўқув ишлаб чиқаришида бир смена меҳнат қилишди.

Бевосита цехларда ишлаш ишлаб чиқаришни ўрганишнинг, меҳнатни ташкил этиш системасини такомиллаштиришнинг, тўқувчилар, зарядловчилар, бошқа касбдаги ишчилар учун яхши тавсиялар айтишнинг қулай мактабидир.

⊙ Бу йилги ёзги мавсумда «Тўқимачи» пионер лагерида тўқувчиларнинг 1700 дан ортиқ фарзандлари мириқиб дам олишди. Уларнинг кўпчилиги тасвирий санъат тўгарагида, бешта спорт секциясида шуғулланишди. Айниқса, сузиш секциясида кўп бола шуғулланди.

⊙ Маданият саройида қизиқарли учрашув бўлди: тўқувчилар ҳузурига олимпиадачилар меҳмон бўлиб келишди. Сувда сузиш бўйича олимпиада олтин медалини олган Эркин Шагаев «Олимпиада-80» даги қизғин мусобақалар ҳақида гапириб берди. Уни диққат билан тинглашди, чунки Э. Шагаев корхонанинг «Тўқимачи» спорт клубида ўз маҳоратини ошириб, спорт мастери бўлган эди. Учрашувда шу нарса маълум бўлдики, Шагаевлар оиласида фақат комбинатга дахлдор киши Эркингина эмас экан. Бу ерда биринчи беш йилликлар даврида унинг бобоси — стахановчи М. Акбаров ҳам меҳнат қилган экан.

Тўқувчилар олдида олимпиадачилардан — от спорти мастери Ю. Ксешов, Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети спорт эшиттиришлари шарҳловчиси Р. Турпишчов ҳам сўзлашди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмасида кўплаб ёшлар меҳнат қилади. Ушбу суратда бирлашманинг иккинчи цехидаги ёш чеварлардан (чапдан-ўнгга) Наташа Христунова, Рашида Иноғомова, Ойдин Шоаҳмедова, Света Голубева, Сайёра Эшмуҳамедова, Ойша Суфянова ва Ҳанифа Юнусоваларни кўриб турибсиз. Комсомол-ёшлар бригадасининг аъзолари бўлган бу чеварлар кунлик топшириқларини мунтазам 120—130 процент адо этмоқдалар.

И. Шоиноғомов фотолари.

Республика бўйлаб

ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА ТЕЛЕФОН

Қўрғонтепа районидаги «Қаҳрамон» колхозида телефон жиринглади. Хўжалик деҳқонлари «Узбексвязьстрой» трестининг Андижон механизациялашган кўчма колоннасидан Ҳошим Каримов бригадасига самимий миннатдорчилик изҳор этдилар. Бу бригада пахта йиғим-терими бошлангунга қадар 100 номерлик автомат телефон станциясини монтаж қилиб бўлди. Энди тўппа-тўғри дала шийпонидан колхоз правлениеси, чорвачилик фермаси билан, район ва область маркази билан телефон орқали боғланиш мумкин. Механизациялашган кўчма колонна коллективи бу хўжаликда ишларни тамомлаб, Андижон областидаги колхозларни телефонлаштиришни ниҳоясига етказди. Алоқачилар ўнинчи беш йиллик мобайнида жами уч минг номердан кўпроқ бўлган ўн тўртта телефон станциясини монтаж қилдилар, 20 минг километр узунликдаги алоқа линиясини ётқиздилар.

ПУШТУ ТИЛИДА

Андижон педагогика институтида афғон филологияси бўлими очилди. Бу ерда пушту тилини ўрганишмоқда.

Андижон педагогика институти Ўзбекистондаги афғон халқи тили ўқитиладиган, афғон филологиясидан мутахассислар тайёрлаб чиқариладиган иккинчи олий ўқув юртидир. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг шарқ факультетида пушту ва дарий тиллари ўрганилмоқда.

Республиканинг бир қанча мактабларида ҳам дўст халқ тили ўрганилмоқда. Ўзбекистонда пушту ва дарий тилида адабиётлар нашр этилмоқда, дарсликлар ва луғатлар чиқарилмоқда.

ТЕХНОЛОГИЯНИ ТАКОМИЛЛАШТИРА БОРИБ

«Андижан н е ф т ь» нефть-газ бошқармасининг коллективи нефть қазиб олишда чучук сувдан фойдаланмасликка қарор берди. Бу ерда нефть қувурларида қатлам босимини сақлаб туриш учун ҳар йили икки миллион куб метрдан ортиқ об-ҳаёт сарфланар эди. Эндиликда ана шу мақсад учун нефть билан бирга чиқадиган сувдан фойдаланишга қарор қилинди. Илгари бу сув чиқинди бассейнларига ва қувурларга чиқариб ташланар эди.

Корхона коллективи КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача пландан ташқари 1 минг тонна нефть, 2 миллион куб метр табиий газ қазиб олишга аҳд қилди. Нефтчилар съезд олди вахтасида туриб, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширадиган резервларни ишга туширмоқдалар. Масалан, қудуқлар ремонт қилинаётган вақтда табиий газ ўрнига хом ашё билан бирга чиқадиган қўшимча газлардан фойдаланиладиган бўлди. Нефть ва газ қазиб чиқаришнинг узлуксиз бўлишини таъминлаш мақсадида истиқболли Янгиқўрғон, Ободон, Бағиш нефть конларида геология разведка ишлари кенг авж олдириб юборилди.

(ЎзТАГ).

Советлар ҳаёти

ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ

Пойтахтнинг Чилонзор районининг қаерига борманг, кўтарма ва минорали кранларни учратасиз. Район территориясида қурилиш ишлари кенг миқёсда олиб борилмоқда. Уй-жойлар, мактаблар, магазинлар ва бошқа объектлар бунёд этилмоқда. Ўзбекистон, Халқлар дўстлиги ва бошқа кўчаларнинг ҳуснига-ҳусн қўшаётган кўп қаватли уйлар саф тортиб турибди. Шу йил бошидан буён 40 минг квадрат метрдан кўпроқ янги уй-жой бинолари бунёд этилди.

Бироқ уй-жой фондининг тобора ортиб бориши унинг асралишини тобора актуал проблема қилиб қўймоқда.

Шуни айтишнинг ўзи кифояки, беш йиллик бошидан буён уй-жойларни капитал ремонт қилишга ажратиладиган маблағлар қарийб бир ярим баравар ортди. Умумий фойдаланиш майдони 171 минг квадрат метрни ишғол қилган 130 дан кўпроқ кўп қаватли уйларнинг ташқи ва ички қиёфаси бутунлай янгиланди.

Бугунги кунда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошида капитал ремонт бошқармаси ва трест ташкил этилган бўлиб, булар бизнинг Чилонзор районимизда иш олиб боришмоқда. Вақтинчалик қурилишни ҳамда техника ҳолатини ҳисобга олган ҳолда уйларни планли равишда капитал ремонт қилиш имконияти вужудга келди. Бажариладиган ишлар сифатини ҳамда технология интизомига риоя қилиш устидан назорат олиб бориш кучайди. Капитал ремонт қилинганидан кейин уйларни қабул қилиб олиш бўйича район комиссияси тузилди.

Маҳаллий Советлар томонидан уй-жойларнинг асралиши тўғрисида қабул қилинган тадбирлар тўғрисида гапирар эканмиз, бу ҳаммамизнинг ва ҳар биримизнинг бурчимиз эканлигини ҳам унутмаслик керак. Уй-жойлардан фойдаланаётган ҳамма кишилар район хўжалиги хизматига яқиндан ёрдам беришлари керак. Шунинг учун ҳам депутатлар, ишлаб чиқариш илғорлари бўлган тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраева, «Ташсельмаш» заводи пайвандчилар бригадаси бошлиғи М. Мўйдинов, «Ташсантехмонтаж» тресги бригада бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Н. Силин ва бошқалар тошкентликларга мурожаат қилиб, уй-жой фондидан фойдаланишда ва уни асрашда намунали тартиб ўрнатишга даъват этдилар. Депутатларнинг ана шу ташаббуслари — бутун жамоатчиликнинг ўз шаҳри тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлигининг ёрқин намунасидир.

«Ўз уйимизга— ўзимиз ғамхўрлик қилайлик»— районда бошланган уй-жойларни намунали асраш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги ана шу шиор остида ўтди. Райондаги ҳамма уй-жой идоралари ва жамоатчилик ташкилотлари хизмат кўрсатиш маданиятини янада яхшилашга фаол қўшилдилар. Кейинги пайтларда ижроия комитети масъул ходимлар, уй-жой трестлари, депутатлар иштирокида уй комитетлари ва аҳолининг ўнлаб йиғилишлари бўлиб ўтди. Август ойи ва сентябрь ойининг бошларидан буён неча минг метрлаб суғориш тармоқлари тозаланди, уйларнинг магистрал кўча томонга қараган 2,5 мингдан ортиқ балконлари тартибга келтирилди.

Уй-жойлардан фойдаланиш участкалари билан алоҳида уйлар ўртасида социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Бугунги кунда 54 та уй намунали ном учун курашиш ҳуқуқини олдилар.

Уй-жойларни, жамоатчилик биноларини кузги-қишки мавсумда фойдаланишга тайёрлаш ишлари ҳам авж олдирилди. Бу ишлар район партия комитети ва район ижроия комитети томонидан тасдиқланган план бўйича олиб борилмоқда. Район комиссияси яқинда Тошкент иссиқлик тармоғини, район газини, саноат корхоналарини, ғарби-жанубий саноат зонасидаги қозонхона хўжалигини, уй-жой тресги ва бошқа хизмат ташкилотларининг қиш мавсумига тайёргарлик кўришида масъул бўлган раҳбарларнинг ҳисоботини тинглади.

Уларнинг кўпчилиги ўтган йили йўл қўйилган хатолардан тўғри хулоса чиқарганликлари ҳамда бу йил одатдагидан 3—4 ой илгари районни иссиқлик—газ, энергия билан таъминлашни яхшилаш бўйича ишларни бошлаб юборганликлари таъкидлаб ўтилди.

5, 6, 16, 20-кварталлардаги уйларда 21 километр иссиқлик тармоғи капитал ремонт қилинди. Пионерская, Волгоград, Муқимий кўчаларида 1.300 метр қувур қайта ўтказилди. Чилонзор, Журналная, И. Франко, Я. Купала кўчаларида иссиқлик тармоқларини ремонт қилиш тезкорлик билан олиб борилмоқда. «Квартал»да, «У» кварталдаги насос станциялари реконструкция қилинмоқда. Магистрал, тармоқ ва кварталлараро тармоқлар ремонт қилинмоқда.

Район соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, маданият, умумий овқатланиш, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотлари қишга яхши тайёргарлик кўрмоқда.

Халқ депутатлари, ижроия комитет аъзолари барча кучларни бирлаштириш, ҳар бир ташкилотнинг ўз вазифасини оғишмай адо этишдаги ролини белгилаб олиш районни янада обод ва гўзал қилиш, қишга тайёргарлик ишларини барвақт ва яхши амалга ошириш имконини беради, деб ҳисоблайдилар.

А. КАРАСЕВА,
халқ депутатлари Чилонзор район Совети ижроия комитети раиси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

БЕРЛИН. Шу кунларда далалардан хушхабарлар келиб турибди: донли экинлар экилган майдоннинг қарийб 85 процентидаги ҳосил йиғиштириб олинди. Давлатга дон етказиб бериш плани 95,7 процент, Потсдам, Магдебург, Котбус, Эрфурт ва Гера округларида эса тўла бажарилди.

Ўрим-йиғим кампанияси муддатидан барвақт тугалланмоқда ва бунда кўпчилик кооперативларда меҳнатнинг тўғри ташкил этилганлиги катта роль ўйнамоқда. Бу кооперативларда қишлоқ хўжалик техникаси моҳирлик билан қўлланилмоқда, ҳар бир иш минутидан самарали фойдаланилмоқда, ўзаро ёрдам кўрсатилмоқда. Дала ишларини тугатиб бўлган кўпгина кооперативлар ўз бригадаларини машиналари билан бирга қўшни кооперативлар далаларига юбормоқда. Масалан, Магдебург округи дон етказиб бериш планини бажариб бўлганидан кейин қўшни Шверин кооперативига ўнлаб комбайн, трактор ва молотилка юборди.

Ғалла янчиш билан машғул бўлган ёшлар бригадалари кечаю кундуз меҳнат қилмоқда. Кузги ноқулай об-ҳаво бошлангунга қадар ҳосилни дон омборларига етказиб бериш кўп жиҳатдан ана шу ёшларга боғлиқдир.

МАШҒУЛОТЛАР БОШЛАНДИ

БУДАПЕШТ. Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидан келган йигит ва қизлардан қарийб 500 киши халқаро тайёрлов институтида машғулотларга киришди. Улар билим олишни мамлакат университетлари ва институтларида давом эттириш учун бир йил давомида венгер тилини ўрганадилар.

Бу йил Венгрия олий ўқув юртларида 90 дан кўпроқ мамлакатдан келган қарийб 3,5 минг ажнабий студент ўқишга киришди.

Социалистик мамлакатлардан келган йигит ва қизлар энг кўп сонли группани ташкил этади. Улар Венгрияда медицина, техника фанлари, филологияни ўрганадилар, турли қишлоқ хўжалик касбларини эгаллайдилар.

ЮТУҚЛАР НАМОЙИШИ

БУДАПЕШТ. Венгрия пойтахтида анъанавий Умумвенгрия қишлоқ хўжалик виставкаси ўз ишини тамомлади. Виставкада 25 мамлакатнинг 120 та, ҳамда Венгриянинг 100 та фирма ва бирлашмаси қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат саноати соҳасидаги ютуқларини намойиш этди. Виставка ўсимликшунослик, чорвачилик, қишлоқ хўжалик техникаси, микробиология ва мелиорация соҳасидаги энг янги муваффақиятларни кўрсатди.

Қардош социалистик мамлакатларнинг ишлаб чиқариш бирлашмалари виставканинг энг катта қатнашчилари бўлдилар.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

ДЕҲЛИ. Қора металлургия маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш мамлакатни иқтисодий ривожлантиришнинг 1980 — 1985 йилларга мўлжалланган 6-беш йиллик плани даврида Ҳиндистон ҳукумати олдида турган энг асосий вазифалардан биридир. Бхилаи ва Бокарода Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган металлургия комбинатлари бу вазифанинг бажарилишида муҳим роль ўйнайди.

Ҳозирги вақтда совет мутахассисларининг кўмаги билан миллий металлургия саноатининг ана шу йирик объектлари қувватини ошириш юзасидан иш олиб борилмоқда. Металлургия соҳасида Совет — Ҳиндистон ҳамкорлигининг ана шу дастлабки корхонаси маҳсулотига Ҳиндистонда талаб катта, шунингдек бу маҳсулотлар жаҳондаги 40 мамлакатга экспорт қилинмоқда. 1984 йилнинг март ойигача Бокародаги комбинат қувватини 4 миллион тоннага етказиш планлаштирилмоқда.

Ҳиндистон матбуоти, сиёсий ва жамоат арбоблари металлургия саноатида Ҳиндистон— Совет ҳамкорлигининг муҳим аҳамиятга эга эканлигини бир неча бор таъкидладилар. Ҳозир Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган заводлар мамлакатга пўлатнинг 35 процентини бермоқда. СССР Ҳиндистонга яна бир металлургия объектини — Вискахапатнамда пўлат қуйиш комбинатини бунёд этишда кўмаклашмоқда. Йилига 1.2 миллион тонна пўлат эритиш қувватига эга бўлган бу корхонанинг биринчи навбатини 1984 йилда фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Мармар фабрикасининг ишчилари Ватан бахт-саодати йўлида ихтиёрий меҳнат қиламиз, деган шиорни илгари сурдилар. Улар қўшимча равишда бир неча соат ишладилар. Афғонистондаги бошқа корхоналарнинг меҳнаткашлари шу фабрика ишчиларининг ташаббусини қўллаб-қувватладилар.

Кобул уйсозлик комбинати ишчиларидан 1450 киши меҳнат вахтасида турди. Афғон меҳнаткашлари ўз зарбдор меҳнатлари билан АХДП Марказий Комитети 3-пленуми резолюцияларини, партиянинг ва республика ҳукуматининг экономикани ривожлантиришга доир қарорларини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

* * *

БАҒДОД. Ҳозирги вақтда Ироқда 80 дан кўпроқ туристик комплекс қурилмоқда.

Қадимдан тараққий этган Ироқ мамлакати машҳур тарихий ёдгорликларининг кўплиги билангина эмас, шимолий тоғли районларининг хушманзара табиати билан ҳам туристларнинг эътиборини ўзига жалб этмоқда.

* * *

РАБОТ. Марокашнинг шимолида жойлашган Асила шаҳрида «Асиладаги учрашувлар» деб аталган халқ қўшиқлари ва рақслари анъанавий халқаро фестивали ўтказилмоқда.

Фестивалда 16 мамлакатдан ўнлаб ижодий группалар, шу жумладан халқ Польшаси ва Югославиядан келган коллективлар иштирок этмоқда. Ана шу курорт шаҳарчанинг кўчаларида очиқ ҳавода Марокаш халқ усталари ясаган буюмлар кўргазмалари ишлаб турибди. Кўпгина туристлар чармдан ясалган буюмлар билан, миллий кийим-кечаклар, металл ўймакорлиги усталарининг ясаган буюмлари, машҳур Марокаш гравюралари билан танишишлари мумкин.

«Асиладаги учрашувлар» программасига мувофиқ олимларнинг илмий симпозиумлари ўтказилмоқда.

* * *

АММОН. Шу ўқув йилида Иордания шаҳар ва қишлоқларида ярим миллиондан кўпроқ мактаб ўқувчилари ўқишга киришди.

Иорданиядаги иккита университет ҳамда ўттизта техникум ва махсус билим юртлари студентларидан эллик мингдан кўпроқ студент аудиторияларга келишди. Шу кунларда саводсизликни тугатиш курсларида ҳам машғулотлар бошланди. Бу курсларга 100 мингга яқин тингловчи қатнамоқда.

Иорданияда жами қарийб 700 минг киши ўқимоқда. Бу ерда бутун аҳолининг етмиш процентн ўқийди. Саводлилик даражаси жиҳатидан Иордания араб давлатлари ўртасида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

* * *

ЖАЗОИР. Жазоир ҳукумати мамлакатни газлаштиришга катта эътибор бермоқда. Шу йилнинг ўзидагина бу республиканинг 80 дан кўпроқ шаҳри табиий газ билан таъминланади.

БЖЕЗИНСКИЙ ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. «Вашингтон пост» газетасининг хабар беришича, АҚШнинг Эрондаги собиқ элчиси Салливен «Форин полиси» журналида босилган мақоласида қуйидагиларни ёзади: шоҳ режими қулаб тушган даврда Картер ҳукуматининг юқори доираларидаги зиддиятлар туфайли Американинг Эронга нисбатан сиёсатини ишлаб чиқиш барбод этилган эди.

Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Бжезинский, дейилади мақолада, Эрон революциясига қарши ҳарбий куч ишлатиш ғоясини бевосита ва билвосита қўллаб-қувватлади. Бжезинский шоҳнинг 1978 йил охирида қўшинлар ёрдами билан революцияни тор-мор келтиришини истар эди. 1979 йилнинг 11—12 февралида, деб хабар беради Салливен, «менга Вашингтондан халқаро очиқ телефон орқали қўнғироқ қилишди ва Бжезинскийнинг мактубини эшиттиришди. Бжезинский бу мактубида сиз революцияга қарши ҳарбий тўнтариш уюштира оласизми, деб сўраган эди. Мен ҳақоратомуз сўзлар билан жавоб қайтарганимдан афсусланаман».

Дипломатия хизматидан кетиб қолган Салливен қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: мен 1979 йилнинг бошида Теҳрондан қайтиб келишимдан бир неча ой олдин Вашингтондан тобора кескин руҳдаги мактубларни, шу жумладан, «садоқатим тўғрисида гумонсираб ҳақоратли сўзлар ёзилган» мактубни олганимдан кейин истеъфо беришга аҳд қилдим.

«Нью-Йорк таймс» газетаси, Салливеннинг гапларини шарҳлаб, бундай деб ёзади: «профессионал дипломатнинг Бжезинский хатти-ҳаракатлари хусусида ошкора бонг уришга қарор берганлиги зўр эътиборга сазовордир. Президент Картер шундай кишининг Америка ташқи сиёсатига ҳал қилувчи таъсир ўтказишига рухсат берганлигининг боиси нима, деган савол яна пайдо бўлади.

Бўйсунувчил а р г а нисбатан шахсий садоқатли бўлишни ҳарқанча рағбатлантирса арзийди, аммо фалокатнинг олдини олиш зарур бўлиб қолганида президент бундай садоқатни иккинчи ўринга суриб қўйиши керак. Ички сиёсий мулоҳазалар билан шундай қилинадими? Бирор кимсада Бжезинский «қузғун фойдали ўринда турибди», деган фикр туғилган чоғда шундай бўлиши эҳтимол. Лекин Бжезинский қузғун ҳам эмас, кабутар ҳам эмас, балки шуҳратпараст, маҳмадана ва шилқим тўрғайнинг худди ўзгинаси эканлиги ҳозир ҳаммага аёндир».

Амстердамда голландиялик полициячилар билан уй эгаларининг шафқатсиз сиёсатига қарши норозилик билдирган намойишчилар ўртасидаги тўқнашув натижасида 20 га яқин киши жароҳатланди.

Сўнгги ойларда турар жой комплексларининг эгалари ижара ҳақини ҳаддан ташқари ошириб юбордилар. Натижада мамлакат йирик шаҳарларининг минглаб аҳолиси бошпанасиз қолди.

СУРАТДА: тўқнашувлардан бири. АП—ТАСС фотоси.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

Педагог ўйлари

ФАРЗАНДНИ ҲАММАМИЗ ТАРБИЯЛАЙМИЗ

Фарзанд тарбияси мураккаб вазифадир. Ёшларни замонамизнинг етук кишилари қилиб тарбиялашда ҳамма баравар жон куйдириши керак. Шу маънода Н. К. Крупскаянинг ёшларни «фақат айрим кишиларгина тарбиялаб қолмайди, балки бутун оилавий уклад, бутун мактаб уклади тарбиялайди. Кўча тарбиялайди, жамоат муассасалари, бутун теварак атрофдаги шароит, бутун ижтимоий тузум тарбиялайди», деган фикри қимматлидир. У яна бундай деб таъкидлайди: «Ёш авлодни тарбиялаш иши фақат ота-оналарнинг, фақат ўқитувчиларнинг иши эмас, бу ҳамма меҳнаткашларнинг, бутун революцион халқнинг ишидир».

Тарбия ўз таркибига кўра бир мақсадга қаратилган ягона, узлуксиз жараёндир. У ҳамма жойда: мактабда ва оилада, ҳовлида ва кўчада, жамоат тўпланадиган жойларда содир бўлади. Кундан-кун тарбиявий кучларнинг бола шахсининг таркиб топишига таъсири бу кучларнинг бир-бирига мувофиқ ҳолда амал қилишини талаб этади. Шунинг учун ҳам оилавий тарбияни тўғри ташкил этишда оиладаги аҳлоқий вазият, ота-оналарнинг ўзаро муносабатлари алоҳида аҳамиятга эга. Ёшлар аҳлоқий қиёфасининг пойдевори оилада вужудга келиши азалдан маълум. «Ниҳолни бошдан, болани ёшдан асраш керак» деган ҳикматда гап кўп. Инсон боласи дунёга келган кундан бошлаб унга ота-онаси, оиласи дастлабки тарбияни беради. Бола кейинча ясли-боғчада, мактабда тарбияланади. Ана шу пайтда мактаб ва оила ҳамкорлиги бола тарбиясида жуда муҳим аҳамият касб этади.

Мактаб ўқитувчиси болаларга илм-фан асосларини ўргатиш билан бирга, коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашнинг мазмуни, йўллари, восита ва методларини чуқур билишлари керак. Бунинг учун ўқитувчилар ўз ўқувчиларини яхши ўрганишлари, оилавий шароитлари билан яқиндан танишишлари, ҳар бир ўқувчининг психологик хусусиятини, қайси ўқувчига қандай йўл билан кўпроқ таъсир этиш услубларини яхшилаб ўрганиб чиқишлари лозим. Бунда ўқитувчи ҳар бир ўқувчининг шахсий делосини ўрганиб чиқиши, уни дарсда ва дарсдан кейин кузатиб бориши, кузатилаётган синфда дарс берувчи фан ўқитувчилари билан суҳбатлашиши, ўқувчилар билан суҳбатлар ўтказиши, ўқувчиларнинг ижодий иншоларини ўрганиши, мактаб болаларининг оиладаги ҳаёти тўғрисида ота-оналар билан суҳбат ва бошқа шунга ўхшаш иш услубларини қўллаши самарали натижалар беради.

Кейинги пайтда мактабларимизда ота-оналар билан ишлаш анча яхши йўлга қўйилмоқда. Чунки боланинг икки томонлама назорат қилиниши ҳам ўқишда, ҳам тарбияда муҳим роль ўйнаши ҳаммага маълум. Шунинг учун ҳам ота-оналар мажлисида, оталиқ қилувчи ташкилотларнинг ишлаб чиқариш кенгашларида, маҳаллаларда, клубларда, агитпунктларда, оилада болаларни тарбиялашда нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда, таълим-тарбияга оид масалалар муҳокама қилинмоқда. Ота-оналар мажлисларида ҳамда конференцияларида мактаб ҳаётига, болаларни тарбиялашга доир муҳим проблемалар ҳал этилаётир. Ўтказилаётган конференцияларнинг мурожаатномалари ота-оналарнинг мактабга ёрдам кўрсатишига оид конкрет вазифалар, чунончи, болаларнинг машғулотларга тўлиқ қатнашишини таъминлаш, ўқувчилар интизомини мустаҳкамлаш, мактаб мол-мулкини кўз қорачуғидек асраш ва бошқаларни кўрсатиб бермоқда.

Мактаб ва оиланинг ёшлар тарбияси ҳақида биргаликда бундай ғамхўрлик қилиши жуда яхши натижалар бераётир. Мактаблар ота-оналар кучига, улар ёрдамига таяниб катта тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар. Ҳар бир мактабда, ҳар бир синфда обрўли, эътиборли ота-оналардан ота-оналар комитетлари сайланган. Бу комитетларнинг ишларига бевосита педагоглар раҳбарлик қилиб бориб, йил давомида ота-оналар учун «Мактаб ва оила», «Бола тарбиясида ота-оналарнинг роли», «Ота-она—бола тарбиясида намуна» ва бошқа шунга ўхшаш темаларда лекциялар ўқиши яхши натижалар бераяпти.

Мактабларда ота-оналар комитетларининг асосий эътибори таълим-тарбия жараёнини такомиллаштиришга, муҳтож бўлган ўқувчиларга моддий ёрдам кўрсатишга, ота-оналар ўртасида педагогик пропаганда олиб боришга, турли тўгараклар, виставкалар, бадиий ҳаваскорлик концертлари ташкил этишга, мактаб ўқувчиларининг дам олишини уюштиришга, ўқувчиларнинг экскурсия ва юришларини ўтказишга, ўқувчиларнинг оилаларини ўрганишга, болалар тарбиясига аҳамият бермайдиган ота-оналарга таъсир кўрсатиш ва мактаб ҳаёти билан боғлиқ бўлган бошқа масалалар юзасидан иш олиб боришга қаратилган.

Ота-оналар ва комитет аъзолари билан яхши мулоқотда бўлган бундай мактаблар шаҳримизда кўп. Масалан, шаҳримизнинг Октябрь районидаги А. Навоий номли 40-мактабнинг ота-оналар билан ҳамкорлик ишлари мақтовга лойиқдир. Мана, шу мактабнинг 8-синф ота-оналар комитети ишини олиб кўрайлик. Бу синфда ота-оналар комитети ишини Низомий номидаги Давлат педагогика институтининг кафедра мудири, физиология фанлари доктори, профессор Раҳбар Аҳмедов бошқаради. У синф ота-оналар комитетига ўз ташаббуси билан ташкилотчилик қилмоқда. Фан билимдони, олим ва педагог, яхши ота бўлган Раҳбар Аҳмедовдан ўқувчилар ибрат оладилар, унга ҳавас қиладилар, келгусида шу етук инсонга ўхшагилари келади.

Ҳа, чиндан ҳам Раҳбар Аҳмедов ҳар томонлама ёшларга ўрганиш объектидир, чунки у киши то ҳозирги кунга қадар саккиз шогирд етказиб чиқарган. Айни шу кунларда бевосита у кишининг раҳбарлигида 2 киши докторлик диссертациясини тугаллаш арафасида турибди. Р. Аҳмедов бу синфда 1977 йилдан буён ота-оналар комитетига бошчилик қилиб келмоқда. У кишининг ташаббуси билан жуда кўплаб турли тарбиявий мавзуларда лекциялар ўқилди. Шу билан бирга, Аҳмедов Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг кўзга кўринган олимларини мактабга таклиф қилиб, «Чекишнинг зарари», «Соғлиқни сақлаш учун нималарга эътибор бериш керак» ва бошқа шунга ўхшаш темаларда суҳбатлар ўтказди, булар ўқувчиларда яхши таассурот қолдирди. Р. Аҳмедов фақатгина ўзлари бошқараётган синф иши билан чегараланиб қолмасдан, мактабнинг химия-биология лабораторияларини кўргазмали ўқув қуроллари, турли тажриба приборлари билан жиҳозлашда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси томонидан ёрдам фондини ташкил этди.

Ота-оналар комитети ташаббуси билан мактаб ўқувчиларини шаҳримизнинг тарихий обидалари билан таништириш учун экскурсиялар ўтказилди. Бу мактабда ота-оналар ёрдами билан синф хоналари сифатли ремонт қилиб берилди.

Мактабда комитет аъзолари ота-оналар мажлисларини, ота-оналар кунини ўтказишда ҳар доим актив иштирок этиб келмоқдалар. Улар ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаларини бажариш учун мактаб ва оила ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга ҳаракат қилишмоқда.

Фаровон ҳаётимизда ёшларни замон талаби нуқтаи назаридан тарбиялашда мактабга ота-оналарнинг кўмаги жуда-жуда зарур. Бу вазифани тўғри тушунган ота-оналар мактабга яқиндан ёрдам бериб, жуда кўп муҳим масалаларни ҳал қилишмоқда.

Оила ва мактаб ҳамкорлиги қанчалик яхши йўлга қўйилса, ёш авлодни замонамизнинг етук кишилари қилиб етказиш шунчалик осон ва самарали бўлади.

М. ИНОМОВА,

Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институти педагогика тарихи ва назарияси секторининг илмий ходими.

ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛГА

Тошкентнинг «Баёт» ашула ва рақс ансамбли Польшага — халқ санъати халқаро фестивалига жўнаб кетди. Октябрь районидаги 3-маданият уйи бадиий ҳаваскорларидан 40 киши ашула ва рақс халқаро кўригида қатнашиш учун «Гулла, яшна ҳур Ўзбекистон» ва «Тошкент —тинчлик ва дўстлик шаҳри» деб аталган концерт программасини тайёрлади. Программага Ўзбекистоннинг жуда кўп қўшиқ ва рақслар киритилган. Программани эса анъанага биноан, халқ коллективлари концертларини бошлаб берувчи «Баёт» ансамбли очади. Бу ансамбль бадиий ҳаваскорлик ижодини Ўзбекистондан бошқа жуда кўп жойларда ҳам намойиш этган.

Шаҳримиздаги «Узгипротяжпром» лойиҳа институтининг коллективи саноат корхоналарининг янгидан янги мукаммал лойиҳаларини яратиш устида изланмоқда.

СУРАТДА: шу институтнинг 1-устахонаси катта инженери И. Калачева, группа раҳбари Э. Осина, бўлим бош архитектори С. Саидазимов ва катта инженер М. Кузнецова лойиҳа чизмаларини муҳокама қилишяпти.

И. Шониғомов фотоси.

ТошДУ 60

МЕНИНГ ДОРИЛФУНУНИМ

Студентлик йилларини эсласам, салқин аудиториялар, эшик тутқичига стулнинг оёғини тиқиб қўйиб дарс тайёрлашлар, имтиҳон олинаётган хона олдида ҳаяжон билан навбат кутиб туришлар кўз ўнгимга келади. Одатда кечаги кун кишига ҳамиша ардоқли туюлади. Негаки, унда инсон ҳаётининг каттами-кичикми бўлаги, ширинми-аччиқми, хотиралар қолган бўлади. Эҳтимол ҳар ким ўзининг студентлик дамларини ширин орзиқиш билан эслаши шундандир. Бироқ, бу даврнинг инсон хотирасига маҳкам ўрнашиб қоладиган бошқа бир жиҳати ҳам бор.

Одам боласи умрида миллионлаб қадам йўл босиши мумкин. Аммо ўша қадамларнинг ҳаммаси биринчи қадам олдида қарздор бўлиб қолаверади. Кишига илм берган, ҳаётга тайёрлаган даргоҳ шунинг учун ҳам қимматли бўлади...

Бундан бир неча йил илгари бир группа ёзувчилар Фарғона водийси бўйлаб сафарга чиқдик. Орамизда Тошкент Давлат университетининг домлаларидан бири ҳам бор эди. Қаерга бормайлик унинг шогирдлари учрар, ҳаммаси уйига таклиф қилар, ақалли бир пиёла чой ичиб кетишни ўтинар эди. Домла уларнинг кўпчилигини танимас, қачон ўқиганини, кимлар билан ўқиганини суриштирарди. Бундай ҳолатни кузатиш ҳам завқли, ҳам ҳаяжонли эди.

Ўйлаб қарасам, университетнинг қисмати, обрў-эътибори бошқалар қатори ўша домла тақдирида ҳам акс этган экан. Олтмиш йил мобайнида университетни қанчадан-қанча йигит-қизлар битирди. Булар орасида буюк алломалар-у, жаҳонга машҳур шоирлар ҳам, улкан арбоблар-у, ўз соҳасининг оддий хизматчилари ҳам кўп. Университет уларнинг ҳаммасини танимаслиги табиий. Лекин бу кишиларнинг ҳаммаси ўз университетини яхши эслайди. Бир кун туз ичган жойинга қирқ кун салом бериш зарурратидангина эмас, ўз тақдирига замин тайёрлагани боисидан ҳам университетга таъзим қилади. Университет олдида фақат собиқ студентлар эмас, республикамиздаги қатор олий ўқув юртлари ҳам қарздордир.

Тошкенту, Самарқандда ҳам, Бухорою Хивада ҳам қадимий ёдгорликлар орасида албатта Кўкалдош мадрасасини кўрасиз. Аввалига бунинг маъносини унча яхши тушунмаган эдим. Кейин билсам, ҳар бир шаҳардаги энг катта мадраса қадимда Кўкалдош деб аталишида чуқур маъно бор экан. Унда таълим оладиган талабалар бирбири билан кўкалдош —туғишган ака-ука ҳисобланар экан. Бир мақсад сари интилаётган, бир соҳанинг мутахассиси бўлиш учун ҳаракат қилаётган ёшларга бундан чиройлироқ, бундан маънилироқ ном топиш қийин. Ота-боболаримиз «кўкалдош» сўзини хўп ўйлаб топишган. Менга қолса Тошкент Давлат университетини республикамизнинг энг катта кўкалдоши деб атаган бўлардим. Шундай экан, бундан эллик йил илгари университетни тугатган авлодни ҳам, университетда ўн беш йил илгари ўқиганларни ҳам, бугун студентлик курсисига илк бор ўтирганларни ҳам ўз кўкалдошим деб биламан. Уларни ҳаммамизга энг табаррук насиба — илм тақдим этган она даргоҳимизнинг олтмиш йиллик тўйи билан қутлайман.

...Студентлик йилларини эсласам салқин аудиториялар, имтиҳон олинаётган эшик олдида ҳаяжон билан навбат кутиб туришлар, пахта теримига ҳашарга чиққанимизда серюлдуз осмонга тикилиб хаёл суришлар, кутубхонанинг ихчам столида китоб мутолаа қилишлар, танаффус пайтларида тўрт тийинлик «студент сомсаси» билан овқатланишлар кўз ўнгимга келади. Ростини айтсам шу дамларни эслаганда қайтадан студент бўлгим келади. Начора, умр дарё. Дарё эса ортига қайтмайди. Илм даргоҳимиз бугунги кунда янги авлодларни ҳаётга йўллаяпти. Дунёда бундан саховатлироқ иш йўқ. Мана шу энг табаррук меҳнат борасида жонажон университетим коллективига чин дилдан омад тилагим келади.

Ў. ҲОШИМОВ.

БИР МАКТУБ ТАРИХИ

Донгдор кишиларнинг ўзаро ёзишмалари муҳим ҳужжат сифатида ҳам эътиборга молик. Бундай қўлёзмалар вақт ўтиши билан ўша давр воқеаларидан гувоҳлик берувчи манбаа бўлиб қолиши ажаб эмас! Академик В. В. Бартольд қўли билан ёзилган мана бу мактуб ҳам мутахассислар орасида тарихий ҳужжат сифатида эъзоз топди. Мазкур хат Ўрта Осиёдаги тўнғич олий ўқув юрти—Туркистон дорилфунуни (ҳозирги Тошкент Давлат университети) ни ташкил этиш ва унинг илк қадамлари ҳақида қизиқарли, айни вақтда тарихий аҳамиятга эга бўлган характерли фактлар билан яқиндан танишиш имконини беради.

Йирик шарқшунос олим академик В. В. Бартольд Туркистонда фаол иш олиб борган рус маърифатпарварларидан бири эди. У Туркистон Давлат университети очилгач, бу олий ўқув юртида Туркистон тарихи курси бўйича лекциялар ўқиди. Академик улуғ Ленин ёққан бу фан машъалини ташкил этиш билан боғлиқ воқеалар, бу соҳада олиб борилган муҳим ташкилий ишлар билан яқиндан хабардор эди. Шу билан университетдаги мавжуд илмий-педагогик кучлар, аудиторияларда қарор топган дастлабки методик ишлар билан ҳам у бевосита қизиққанди. Рус маърифатпарвари, Туркистон ўқитувчилар семинариясининг директори бўлиб ишлаган яқин дўсти Н. П. Остроумовни ана шу воқеалар билан хабардор этиш мақсадида В. В. Бартольд мазкур мактубни унга йўллаганди.

Тилга олинаётган мазкур нодир қўлёзма ҳозир Ўзбекистон ССР Марказий Давлат архиви фондида, яна аниқроғи машҳур шарқшунос олим Н. П. Остроумовнинг шахсий архивида сақланади. Қўлёзма икки варақдан ошмайди. Аммо, унда келтирилган фактлар, баён қилинган фикрлар Тошкент Давлат университети тарихининг ўша дастлабки йилларини ўрганишда жуда қўл келади.

Академик ўз мактубида қуйидагиларни баён қилади: Туркистондан Москвага борган делегатлар Тошкентда очиладиган дорилфунун хусусида гаплашиб олишди. РСФСР Халқ Комиссарияти Совети Туркистон аҳолиси илтимосини бажонидил қабул этди. 1918 йилнинг кузидаёқ бўлажак университет учун илмий кадрлар танлана бошланди. Москва ва Петрограддан илмий ва педагогик кадрлар юбориш учун иккита махсус поезд ажратилди.

... Москвада биринчи поездни жўнатиш учун ҳамма тайёргарлик ишлари кўриб қўйилган эди. Унинг йўлга чиқиш вақти 1919 йилнинг апрель ойи деб белгиланди. Поездга шарқшунос А. Э. Шмидт раҳбар этиб тайинланди. Тошкентга фақат Оренбург орқали етиб бориш мумкин эди. Аммо, йўл берк эди. Шу сабабли университет поездини Тошкентга январь ойининг (1920 йил) иккинчи ярмида жўнатиш кўзда тутилди. Поездга энди ўртоқ Белов раҳбарлик қилиши керак эди. У 1918 йилда университетни ташкил этиш бўйича тузилган комиссия аъзоларини Москвага бошқариб келганди. Ўшанда академик В. В. Бартольд ҳам комиссия составида Москвага борган эди. В. В. Бартольд профессор В. В. Буш раҳбарлик қилган иккинчи университет поездида Тошкентга келди.

«29 август... Ярим кечада мен Тошкентга етиб келдим, — дея ёзади В. В. Бартольд. —Кеча Совет йиғилишида қатнашдим. Мажлис бир оз чўзилиб кетди... Мен билан бирга келган Владимир Владимирович Буш сўзга чиқиб, тарих-филология факультетини тўла тайёр деб ҳисоблаш мумкин, деди...»

Ниҳоят, бино саҳни бўйлаб қўнғироқнинг жарангдор овози янграб, Туркистон Давлат университетида биринчи машғулот бошланганидан дарак берди. Академик университетда олиб борилган дастлабки машғулотларни эслаб, қуйидагиларни ёзади: «Мен ўз лекцияларимни илмга чанқоқ кишилар билан лиқ тўлган аудиторияларда олиб бордим. Мен студентларга Туркистон тарихи курси бўйича лекциялар ўқирдим. Лекцияларимнинг иккинчи соати кўпинча қизғин савол-жавобга айланиб кетарди».

В. В. Бартольд айни бир вақтда Шарқ институтида мусулмон маданияти тарихидан лекциялар ўқиди. Академик ана шулар ҳақида ўз дўстига аниқ маълумотлар берар экан, университет жойлашган бинонинг жуда қулай эканлигини алоҳида кўрсатиб ўтади. «Университет икки қаватли яхши бинога жойлашган, — дейилади мактубда.— У аввал иккинчи аёллар гимназияси бўлиб, Қўйлиқ кўчасининг Куропаткин (ҳозирги «К. Маркс») кўчаси билан туташган бурчагида қад кўтарган эди... Шундай бўлса ҳам бино университетга торлик қилади...»

Дарҳақиқат, ТошДУни ташкил этишда ва уни оёққа турғазишда рус олимларининг хизматлари катта бўлди. Академик В. В. Бартольд ҳам ана шундай олийҳиммат жонкуяр олимлардан бири бўлди. Унинг ўз дўсти Н. П. Остроумовга ёзган мактуби шонли 60 йиллик юбилейини нишонлаётган Ўрта Осиёдаги тўнғич олий ўқув юрти тарихини ўрганишга оид муҳим ҳужжатдир.

А. АЛИЕВ,

педагогика фанлари кандидати.

ЧЎПОНЛАР УЧУН ЎЙЛАР

Нукус ўтов-кигиз комбинатининг маҳсулоти Тува ва Бурятия тоғлиқ яйловларида яшаётган чорвадорларнинг уй-жойларида қиш мавсумида иссиқ ва шинамлик бағишлайди. Корхона коллективи ўтов-кигизнинг катта бир туркумини ўша жойларга жўнатди.

Комбинат коллективи яйловлардаги чўпонлар учун кўчма уй-жойлар тайёрлашни кўпайтирмоқда. Шу йил бошидан буён 70 та ўтов йиғилди, булардан ўн олтитаси пландан ташқари тайёрланди. Корхонада уста Мирзабой Аспетуллаев мактабининг ишлаётганлиги ана шундай кўрсатгичга кўп жиҳатдан ёрдам берди. У чўпон ўтовларини тайёрлашнинг қадимий халқ маҳоратини ҳозирги кунимизгача етказди.

(ЎзТАГ).

«Фарзандим—асал-қандим».
М. Нуриддинов фотоэтюди.

⊙ БУ — ҚИЗИҚ

УМРИ БОҚИЙ ЭГИЗАКЛАР

Яқинда Ёқутистоннинг Бердигест қишлоғида яшаётган эгизак Филипп ва Татьяна Заравняев ўзларининг 80 ёшларини нишонладилар. Филипп Семенович юбилей тантанасига юзлаб километр олисдаги тайга ўрмонига жойлашган ўзининг мўйна тайёрлов масканидан отда етиб келди. У чаңғида енгил ҳаракат қилади ва доимо ўлжа билан қайтади. Ёз ойларида совхоз яйловида ҳашак тайёрлаш билан машғул бўлади.

Татьяна (эрининг фамилияси бўйича Чемезова) эгиз акаси каби бақувват ва хушчақчақ. У саккиз фарзандни вояга етказди, у ҳам жисмоний меҳнат билан шуғулланади. Ака-сингилларда 93 набира ва чевара бор.

ЎҒИЛЛАР КЎПМИ, ҚИЗЛАРМИ?

Польша Марказий статистика бюросининг 1949 йилдан 1972 йилгача бўлган маълумотларига кўра, мамлакатда ҳар бир миллион янги туғилган болаларнинг 96 таси бир йўла учтадан эгизак туғилишига тўғри келади.

Қоидага кўра, бундай болалар кўрган аёлларнинг ёши 30 дан юқори. Бундан ташқари, умуман Польшада ўғил болалар кўп туғилишига қарамай, учовлонлар орасида кўпчилиги қизлардир.

Уй-рўзғор ташвишида

СОВУН ЯХШИМИ, ПОРОШОКМИ?

Одатда, синтетик толалардан тайёрланган буюмларни ювиб, тоза сувда чайиш пайтида «Полиэн», «Полиэн—3» препаратларидан қўшилса, бу буюмлардаги электр йўқолади. Аммо кир хўжалик совуни билан ювилган бўлса, антистатик таъсири пасайиб кетади.

Шундай материал ишлаб чиқилсаки, у юқорида айтиб ўтилган камчиликлардан ҳоли бўлиб, бир пайтда электр заряди ҳам ҳосил қилмаса. Кўп нарсага қодир химиклар келажакда бу муаммони ҳам ечадилар. Бу борада анча муҳим ишлар қилинган. Шулардан бири, масалан матоларни аралаш иплардан тайёрлашдир. Бунда битта синтетик тола битта табиий тола билан тўқилади.

Кўпчиликнинг дидига манзур бўлган капрон ва лавсан толадан тайёрланган материал яхши ҳисобланади. У лавсан толадан тайёрланган материалдан фарқ қилиб, умуман зарядланмайди. Яна бир хил материаллар қарама-қарши зарядланадиган толалардан тайёрланади. Улар бир-бирининг зарядини йўқотади.

Ҳозир Бутуниттифоқ синтетик толалар бўйича илмий текшириш институти олимлари нитрон толасига оқсилни «тикиш» имконини кўрсатдилар. Маълумки, нитрон толаси ёмон бўялади. Оқсил аралаштириш эса, унинг яхши бўялишига ҳамда электр заряди ҳосил бўлмаслигига сабаб бўлур экан. Мутахассисларнинг фикрича, бу турдаги синтетик тола уларнинг «иккинчи авлоди»ни яратиш йўлларини очиб беради.

Рўзғорда фақат кийимдагина эмас, балки полировка қилинган мебель, линолиум, синтетик гилам ва ҳоказоларда ҳам статик электр заряди бўлади. Мебелла даги электр зарядини йўқотиш учун махсус салфеткалардан фойдаланиш керак. (Масалан «Салфетка для ухода за мебелью»). Уларга антистатиклар шимдирилган бўлади. Бу препаратларнинг сувдаги эритмаси билан ҳўлланган мато билан мебелларни артиш керак. Улардан энг кўп тарқалгани «Полироль— 2», «Полироль—3», яқинда эса «Полироль—4» ҳам савдога чиқади.

ОФИЦЕРЛИК ҚАҲРАМОНОНА КАСБ

АЪЗАМОВЛАР СУЛОЛАСИ

Аъзамовлар ҳарбий сулоласи Ватанни ҳимоя қилиш ишига жами юз йил умрларини сарфлади. Улар бир-бирлари билан камдан-кам кўришишарди, мана бугун эса тантанали воқеа муносабати билан йиғилишди; фарзандларнинг энг кичиги, ҳарбий билим юртининг курсанти Виктор отпускага келди. У ўзининг ўқишда аълочи эканлигини айтиб, уйдагиларни хурсанд қилди.

...Сулола бошлиғи Саидғани Аъзамов деҳқон оиласида катта бўлди. Аъзам ота ўз ўғлининг ҳарбий бўлишини истамаган, ҳатто унинг ўзи —ёш подачи ҳам буни орзу қилмаган эди. Саидғанини революция ҳарбий сафга чорлади. У 7-Туркистон отлиқлар бригадаси байроғи остида шонли жанговар йўлни босиб ўтди, қўш Қизил Байроқ орденли Ҳисор полкида хизмат қилди. Хоразм, Кушка, Бухоро ва Фарғонадаги жангларни разведкачи-кавалерист ҳали-ҳали эслайди. У ўзининг ана шу жанговар йўлини ўн саккиз ёшида бошлаган эди. Саидғани ўша пайтда ашаддий қўрбоши Тубанниёзхонни асир олган эди. Бунинг учун у фахрий қурол билан тақдирланди.

Саидғани Аъзамовдан жанговар эстафетани унинг ўғиллари қабул қилишди. Капитан Наби Аъзамов тилларда достон бўлган Малахов қўрғони яқинида жанг қилди. Унинг акаси Олим шимолда жанг қилди, Рибачий ярим ороли учун олиб борилган жангларда жанговар Қизил Байроқ орденига сазовор бўлди. У Ленинград фронтида душманга қарши курашди, жанговар ўртоқлари билан бирга Пярну, Тарту, Нарвани озод қилди. Сўнгра чегарада хизмат қилди, уйига майор погонларини тақиб, қайтиб келди. Кичик Аъзамовлар — Акмал ва Акром ўз отаси ва акалари йўлидан боришди. Акмал ўз отаси сингари чекист бўлди, Акром эса ҳарбий врач.

Ҳозирги вақтда Наби Саидғаниевичнинг ўғли —Юрий ҳам ҳарбий хизматни ўтамоқда. Танкчи офицер тактика машқларини аъло ўтказганлиги учун қўмондонлик томонидан бир неча марта рағбатлантирилди. Энг катта Аъзамовнинг иккинчи набираси Виктор ҳам офицерлар сулоласининг учинчи авлоди сафини кенгайтиришга қарор қилди.

Ёшлар оталарнинг шонли қаҳрамонлик йилномаси саҳифаларини ёзишни давом эттирадилар.

С. ФЕНЮТИН,

ЎзТАГ мухбири.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

И. АКРОМОВ: Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалидиман. Ўзим ишлайдиган корхонадан қарз олганман. Айтингчи, мендан пения ёки жарима олишлари мумкинми?

Жавоб: СССР Министрлар Советининг Улуғ Ватан урушининг инвалидлари, уруш йилларида таъминотчисидан маҳрум бўлган оилаларга имтиёзлар бериш тўғрисидаги қарорида кўрсатилишича Улуғ Ватан уруши инвалидларига хусусий уй-жой қуриш учун 1000 сўмгача қарз берилади. Бу қарз 10 йил давомида узилиши керак. Олинган қарз учун пения ҳам, жарима ҳам тўланмайди.

* * *

А. ҲАМДАМОВ: Ҳозир Совет Армияси сафида хизмат қиляпман. Хизмат муддатини ўтаб бўлгач, ички ишлар органларида ишлаш ниятидаман. Бунга эришиш учун нима қилишим керак?

Жавоб: Орзуингизни амалга ошириш учун СССР Ички ишлар министрлигининг ўрта ёки олий милиция мактабида ўқишингиз лозим. Тошкентда ҳам ана шундай милиция мактаблари бор. Улар Навоий кўчасидаги 9-«а» уйда жойлашган. Бу мактабларга асосан Совет Армияси сафидаги хизматдан қайтган йигитлар қабул қилинади.

* * *

Д. АҲМЕДОВ: Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалидиман. Шунга қарамай, ишлаяпман. Яқинда қарилик пенсиясига чиқаман. Менга иш ҳақимнинг неча процент миқдорида пенсия тайинлашади?

Жавоб: Пенсия тайинлаш масаласини социал таъминот бўлими ҳал қилади. Сиз ҳам ўзингиз яшаётган социал таъминот бўлимига мурожаат қилинг. Бўлим ходимлари махсус қарорларга асосланиб қанча пенсия тайинланиши мумкинлигини аниқ айтиб беришади.

* * *

И. АБДУШАРИПОВ: Хоккейчи бўлиш ниятидаман. Бунинг учун қаерга боришим керак?

Жавоб: «Юбилейный» Марказий спорт залида ёш фигурачилар ва хоккейчилар мактаблари ишлаб турибди. Зал дирекциясига учрашсангиз, ниятингизни қандай амалга оширишингиз кераклиги ҳақида аниқ маълумот оласиз.

«Юбилейный» Марказий спорт залига 7, 16-трамвай, 28-автобус, 8-троллейбусда борилади.

* * *

К. МУРАТОВ: Спортнинг баскетбол тури билан қаерда шуғулланиш мумкин?

Жавоб: Шаҳримиздаги «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятида баскетбол секцияси ҳам ишлаб турибди. Шу секцияга қатнашиб, маҳорат сирларини ўрганишингиз мумкин. Жамият Волгоград кўчасидаги 81-уйда жойлашган. У ерга метро орқали бориш қулай. Метронинг СССР 50 йиллиги бекатидан чиқсангиз жамият жойлашган бинога дуч келасиз. Ўзингизни қизиқтирган масала бўйича 77-06-47 рақамли телефонга қўнғироқ қилиб, батафсил маълумот олишингиз мумкин.

* * *

Ф. ФАЕЗОВ: Мамлакатимизнинг қайси шаҳарлари аҳолиси метрополитен хизматидан фойдаланяпти?

Жавоб: Мамлакатимиздаги биринчи Москва метрополитенининг дастлабки навбати 1935 йилда ишга туширилган эди. Бугунги кунда эса Ленинград, Киев, Тбилиси, Боку, Харьков, Тошкент меҳнаткашлари ҳам ер ости транспорти хизматидан фойдаланишяпти. Эндиликда Куйбишев, Свердловск, Ереван, Новосибирск, Днепропетровск, Ростов-Дон шаҳарларида ҳам метрополитенлар қурилиши ва лойиҳалаш ишлари олиб борияпти.

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.

СУРАТДА: республика Давлат қўғирчоқ театрининг янги биноси.

М. Нуриддинов фотоси.

• *Наботот — ҳаёт манбаи*

ТОБУЛҒИ — ХУШМАНЗАРА БУТА

Чиройли кўринишли сербарг, гуллари чаман тобулғини илмий тилда спирея дейишади. Олимларимиз бу ўсимлик устида кўп фенологик кузатишлар олиб боришди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Ботаника боғида кўп йиллардан бери синаб кўрилган манзарали янги буталар орасида тобулғилар алоҳида диққатга сазовордир. Улар гулининг кўплиги, баргларининг зич жойлашганлиги, ҳар хил шароитга мослашиб тез ўсиши, осонлик билан кўпайиши ва ниҳоят сувсизликка чидамлилиги билан ғоят қадрланади.

Раънодошлар оиласининг спиреялари туркуми асосан ўрмон, ўрмончўл зоналарида ҳамда Шимолий ярим шар тоғларининг субальп минтақасида тарқалган 80 дан кўпроқ турни ўз ичига олади. СССР территориясида спиреяларнинг ёввойи ҳолда ўсадиган 24 та тури маълум бўлиб, улар Карпат тоғидан то Тинч океани қирғоқларигача, Чукоткадан то Мўғулистон ҳамда Хитойгача кенг тарқалган.

Тобулғининг новдалари оч яшил, сарғиш, қизғиш ёки жигарранг, туксиз ёхуд тукли куртаклари майда, баъзи турларида узунлиги ярим-бир сантиметргача, битта ёки қўшалоқ жойлашади, шакли — думалоқ, тухумсимон, узун ўткир учликдир. Барглари бандли, оддий, ёнбаргсиз, тишсимон ёки аррасимон бўлиб, бирин-кетин жойлашади. Баъзида бўлинма баргли, баъзан эса атрофи текис баргли ҳам бўлади. Гуллари икки жинсли, баъзан эса бир жинсли, оқ, пуштиранг, қизғиш, қизил, тўқ қизил бўлади.

Ҳозирги вақтда шаҳримиз Ботаника боғида спиреяларнинг 35 тури ҳамда 7 та дурагай навини ўз ичига оладиган катта коллекцияси мавжуд. Улардан 4 та тури асли Совет Узоқ Шарқидан, 6 та тури Евро-Осиёдан, 20 та тури Японияда, 5 та тури эса Шимолий Америкадан тарқалганлиги аниқланди. Спиреяларнинг кўп турлари Тошкентнинг юқори ҳарорат ҳамда ҳаддан ташқари қуруқ ҳаволи шароитига, қиш фаслида эса 20—25 даражагача совуққа чидамли эканлигини кўрсатмоқда.

Ботаника боғининг илмий ходими Таисия Ильинична Славкинанинг кўп йиллардан бери олиб борган синов ва тажрибалари спиреяларнинг кўпчилик турлари маҳаллий шароитда, суғориладиган ерларда жуда яхши ўсишини кўрсатди. Уларнинг ёз фаслининг жазирама иссиғи ва ҳавонинг қуруқлигига, қиш фаслида эса баъзан 27 даражагача совуққа чидай олиши аниқланди. Толбаргли, кенгбаргли, менсис ва дуглас каби ҳавонинг намлиги юқори бўлган ерларда ўсадиган спиреялардан бошқалари бизнинг иқлимли ерларимизда хлороз билан касалланиши ҳам аниқланди.

Спиреялар фақат гуллаш даврида чиройли бўлиш билан бирга, шохларининг шакли, новдаларининг ранги, баргларининг нафислиги билан ҳам бутун ўсиш даври давомида ажойиб манзара ҳосил қилади. Толбарг, вангут, тобулғи, ниппон ва тўмтоқ каби спиреяларнинг ўнг шохлари ёйиқ бўлиб, гуллаш даврида уларнинг новдалари гулининг оғирлигидан эгилиб, бутаси палаксимон шаклга айланади.

Спиреяларни якка-якка экиб ўсиши ва гуллашини бир-биридан фарқ қилиш мумкин. Хар хил турларидан композицион тарзда ўтқазиб ва чиройли гуллайдиган бошқа буталар билан қўшиб экиб кварталлар орасини кўкаламзорлаштиришда, гулзорлар ташкил этишда, хиёбонлар четини безатиш сингари турли-туман мақсадларда кенг миқёсда фойдаланса бўлади. Толбаргли, дуббаргли каби кўпгина спиреялар асалли ўсимлик бўлиб, хонаки гулчилик учун тувакда ўстиришни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Деярли ҳамма спиреялар кўчат қилиш ва каллаклашга чидамли бўлиб, улар кўчат қилинганда ёки буталанганда тезда кўкаради, янги новдалар чиқаради. Улар мўл гуллайди, лекин тўпда кўп миқдорда мева ҳосил бўлиши ўсимликнинг хушманзаралигига салбий таъсир этади. Агар уруғ керак бўлмаса гуллаб бўлган тўпгулларни тез-тез бутаб туриш керак. Шу билан бирга, кам баргли ва оз гуллайдиган эски новдаларни ҳам кесиб ташлаш лозим бўлади. Спирея турларини бутоқ қилишда асосий ривожланиш даврида сақланиб турадиган поялар ёки поя қисмларини қолдиришга аҳамият бериш керак. Шундай қилинганда бута узоқ вақт ёш, соғлом ва кўп гуллайдиган бўлади. Поя пастки ва ўрта қисмларида чиқарадиган бачкилари ҳисобига янгиланиб турадиган, яъни қарий бошлаган новда учларини йирик поя бачкисига қадар кесиб туриш керак. Бундай каллаклаб туриш бутанинг ривожланишини яхшилайди. Ярим бута тарзида ўсадиган спиреяларнинг мева ҳосил қилган новдалари кузда ёки баҳорда қуриб қолади, шунинг учун бу новдаларни ҳам кесиш керак.

Т. МАҲМУДОВ,
биолог.

СПОРТ

ҒОЛИБЛИК ШОҲСУПАСИДА

Тошкентлик чавандоз Юрий Ковшовнинг шуҳрати тобора ошиб бормоқда. Маълумки, у XXII Олимпиада ўйинларида мамлакатимиз терма командаси шарафини муваффақиятли ҳимоя қилиб, шахсий ҳисобда кумуш ва команда ҳисобида олтин медаль билан тақдирланган эди. Яқинда Битцедаги касаба союзлари Олимпиада спорт комплексида чавандозлик бўйича мамлакат биринчилиги баҳслари бўлиб ўтди. Бу беллашувларда ҳам Юрий юксак маҳорат кўрсатди.

Бу сафар у «Спартак» кўнгилли спорт жамияти терма командаси составида баҳс юритди. Жамият вакиллари умумий якунда 3275 балл тўплашга муваффақ бўлишди. Қуе ичлиси шундаки, 1707 балл Юрий Ковшовнинг ҳиссасига тўғри келди. Жамият терма командаси биринчи ўринни эгаллади. Унинг маҳоратли аъзоси Юрий Ковшовнинг кўксига яна бир олтин медаль тақилди.

ШАМОЛДАН ТЕЗ

Чехословакияда велосипед спорти бўйича халқаро мусобақа ўтмоқда. Беллашувларда ғолиб чиққан спортчиларга Градец-Кралово Катта соврини топширилади. Шаҳар атрофидаги йўллар бўйлаб ўтказилган пойгада ҳамшаҳримиз Ш. Загретдинов юксак маҳорат кўрсатди. У 78 километр масофани барча қатнашчилардан тез — 1 соат 50 минут 45 секундда босиб ўтишга муваффақ бўлди. Бу ҳамшаҳримизнинг йирик мусобақаларда қўлга киритган дастлабки ғалабасидир. Мазкур ғалаба спортчининг ўз маҳоратини ошириш учун жиддий машқ қилаётганлиги, тренерларнинг кўрсатмаларини аниқ бажараётганлиги натижасидир.

ОМАД КЕЛМАЯПТИ

Чим хоккей бўйича мамлакат биринчилигида қатнашаётган аёллар олий лига командалари навбатдаги учрашувларни ўтказишди. Маълумки, бу баҳсларда Тошкентнинг «Университет» командаси ҳам иштирок этмоқда. Ҳамшаҳарларимиз кейинги икки учрашувни Горький шаҳрининг трамвай-троллейбус бошқармаси командаси билан ўтказишди. Биринчи куни қизларимиз рақиблари билан тенг беллашдилар. Шунга қарамасдан мағлубиятга учрашди — 0:2. Такрорий учрашувда эса мезбонларнинг устунлиги яққол сезилиб турди. Бу сафар улар «Университет» командаси дарвозасига олтита жавобсиз тўп киритишди. Тўғрисини айтганда, бу йил қизларимизнинг омади келмаяпти. Улар беш очко билан турнир жадвалининг сўнгги поғонасидан жой олиб туришибди.

МАҲОРАТ КЎРСАТДИ

«ЗИЛ—130» юк машиналарида автомобиль кўп кураши бўйича ўтказилган республика биринчилигида тошкентлик спортчи В. Долбилин юксак маҳорат кўрсатди. У масофани тез босиб ўтиш билан бирга анча ёнилғини тежаб қолишга эришди. Шунингдек, кичик калибрли милтиқдан нишонни мўлжалга олишда ҳам хатога йўл қўймади.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Келинлар қўзғолони**, 12/IX да **Рўйхатларда йўқ.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/IX да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IX да **Гуноҳкор авлиё**, 12/IX да **Тўй муборак, қари қиз.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Интерцирк — 80» гастроллари** (19.30).

КИНО

11 СЕНТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИЛМИЙ-ТЕХНИКА РЕВОЛЮЦИЯСИ ДАВРИДА ЕНҒИНЛАР» — **Москва.**

«ОЛИМПИАДА — 80» МАРКАЛАРИ» — **Дружба.**

«МОЛДАВИЯ МАНЗАРАЛАРИ» — **Фестиваль.**

«АДАМ УЧУН ОЛМАЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 17.00, 19.40, жавоб берувчи автомат телефон 44-39-51), **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66).

«НОДОН УЧУН ФРАК» — **Чайка** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 77-06-20), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 77-06-20).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 33-44-52), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 35-24-92). **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 46-70-69).

«БУЛИНГАН СЕРЕНАДА» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Искра** (16.00, 19.45, телефон 39-11-76).

«ЭҲТИЁТ БЎЛ, ИЛОН!» — **Восток** (18.30, 21.00). **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (20.45, телефон 78-47-25).

12 СЕНТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ИЛМИЙ-ТЕХНИКА РЕВОЛЮЦИЯСИ ДАВРИДА ЕНҒИНЛАР» — **Москва.**

«ОЛИМПИАДА — 80» МАРКАЛАРИ — **Дружба.**

«МОЛДАВИЯ МАНЗАРАЛАРИ» — **Фестиваль.**

«ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАН — **Лисунов номли.**

«АДАМ УЧУН ОЛМАЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Санъат саройи.** (кичик зал, 12.00, 14.30, 17.00, 19.40, жавоб берувчи автомат телефон 44-39-51), **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 77-06-20). **Қозоғистон** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 33-44-52), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат телефон 35-14-92), **Дружба** (жуфт соатларда), **Восток** (тоқ соатларда), Нукус (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«БЎЛИНГАН СЕРЕНАДА» — **Дружба** (тоқ соатларда).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Искра** (16.00, 19.45, телефон 39-11-76).

«ЭҲТИЁТ БЎЛ, ИЛОН!» — **Восток** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 20.45, телефон 78-47-25).

«БЎЛИНГАН СЕРЕНАДА» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда).

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» трестининг

ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

савдо-технология ва совутиш ускуналарига хизмат кўрсатадиган механикларни тайёрлайдиган

4, 5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Тошкент областининг шаҳарларида ва Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи, камида 3-разрядли электрик ёки ичдан ёниш двигателларини ремонт қилиш бўйича камида 3-разрядли слесарь ихтисосига эга бўлганлар 22 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

ЎҚУВЧИЛАРГА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри — 32, Куйбишев райони, Грампластинка кўчаси, 40-уй (1, 1 «э», 4, 17 «э», 24, 71-автобуслар; 17, 18-троллейбусларнинг «Марказий статистика бошқармаси» бекати). Телефонлар: 66-21-31, 66-03-65.

«ЮБИЛЕЙНИЙ» ЧОРЛАЙДИ

ЕР ЮЗИДА ЖУДА КЎП КАСБЛАР МАВЖУД. УЛАРНИНГ ҲАР БИРИ ҚИЗИҚАРЛИ ВА ЎЗИГА ХОС МУҲИМ КАСБ ҲИСОБЛАНАДИ. ҚАНДАЙ КАСБ ТАНЛАШ КЕРАК? АЛБАТТА КЎНГИЛГА МАЪҚУЛ БЎЛГАН ЯГОНА КАСБ ТАНЛАШ КЕРАК.

АГАР СИЗ СОТУВЧИ БЎЛИШГА ҚАРОР ҚИЛГАН БЎЛСАНГИЗ,

«ЮБИЛЕЙНИЙ» МАКТАБ-МАГАЗИНИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Олти ой мобайнида товаршунослик, иқтисод асослари, совет ва меҳнат ҳуқуқи, эстетика билимларини эгаллайсиз. Тажрибали мураббийлар раҳбарлигида Сергели райпишчеторгига қарашли йирик савдо корхоналари пештахталари ортида ишлаб уч ойлик практика ўтайсиз.

Ўқувчиларга ойига 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшилади.

Битириб чиқувчиларга озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи малакали сотувчи ва кассир-контролер касби берилади.

«ЮБИЛЕЙНИЙ» мактаб-магазинига 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизлар кириш имтиҳонисиз қабул қилинадилар.

Тошкентда албатта доимий пропискада бўлиши керак.

«ЮБИЛЕЙНИЙ» мактаб-магазинига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: аттестат ёки 8 синфни тамомлаганлиги тўғрисида гувоҳнома, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, мактабдан ёки сўнгги иш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчаси (агар бўлса), турар жойидан справка, 2 та фотосурат.

Ариза торг директори номига берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Спутник, 5-квартал, 30-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙПИШЧЕТОРГИ,
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

М. Қорнёқубов номли ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 ДА

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги — конкурсининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС

«Шодлик» ансамблининг

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Вилоят ОҚИЛОВА

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Дилбар ФАЁЗОВА

Солистлар: Ғуломжон ЁҚУБОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Бахтиёр ХОЛХУЖАЕВ, Абдурашид МУСТАФОҚУЛОВ, Нарзиддин ШЕРМАТОВ, Райҳон АБДУЛЛАЕВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Программани — Ботир ЗИЯЕВ олиб боради.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

БОЛГАРИЯ, ВЕНГРИЯ, ГДР, МОНГОЛИЯ, ПОЛЬША, РУМИНИЯ, ЧЕХОСЛОВАКИЯ, СССР ЦИРК УСТАЛАРИ ИШТИРОКИДА

«ИНТЕРЦИРК—80»

ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимда)

ДАВОМ ЭТМОҚДА

СССР спорт мастери Александр ПАНИН раҳбарлигидаги

«ДЕНГИЗ ЛАВҲАЛАРИ»

АКРОБАТИК АНСАМБЛИ ҚАТНАШАДИ.

Манежда биринчи марта — ягона аёл-масхарабоз Галина БОГОМОЛОВА ва Лев ФЕДОТОВ.

Томошалар соат 19.30 да, шанба ва якшанба кунлари 13, 16, 19.30 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

11 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Ёшлар адреслари». 18.45 «Анатолий Карпов билан 30 минут». 2-кўрсатув. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Дастлабки тергов». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 2-серия. 20.30 «Кўклам камалаги». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича Халқаро ўртоқлик учрашуви. ЧССР — СССР терма командалари. Прагадан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.40) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Рақс оламида». Телевизион фильм. 22.30 «Жасорат». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Мотоспорт бўйича жаҳон чемпионати. Швециядан олиб кўрсатилади. 23.50 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Салом, Тулки хола». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади». «Мураббий». Т. А. Саримсоқов. 19.00 Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. Медицина тарихчиларининг II Бутуниттифоқ съезди (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ғазал оқшоми». Ҳофиз Хоразмий. Кўрсатувни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, шоир Эркин Воҳидов олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек классик қўшиқлари. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.20 Ў. Усмонов. «Гирдоб» Кўп серияли телевизион видеофильм. 2-қисм. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Моҳир қўллар». 20.55 Реклама. 21.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 21.40 «Нафосат билан учрашув». Телефильм. 22.40 «Партия аъзолигига номзод». Телеспектакль (рус.).

12 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Ёшлар адреслари». 11.05 «Дастлабки тергов». Телевизион ҳужжатли фильм. 2-серия. 12.05 «Халқ ижоди». Телевизион кўрсатув. 12.45 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Гвинея-Бисау республикаси ва Яшил бурун ороллари республикаси Миллатлар кунига. Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.55 А. М. Горький драматургияси. «Мешчанлар». 16.50 «Москваликлар — партия съездига». 17.20 Л. Бетховен. 1-симфония. 17.45 «Вольск». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Шаҳар ташкил топганлигининг 200 йиллигига. 18.15 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация генерал-майори А. И. Володин билан учрашуви. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бизнинг болаларимиз». Кинолавҳа. 19.35 «Ю. Саульский тароналари». Фильм-концерт премьераси. 20.20 «Бу озод дунё». Ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Севимли роллар». СССР халқ артисти А. Зуева А. Н. Островский пьесаларида. 23.25 «Дунё воқеалари». 23.40 «Оқшом тароналари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Кубань» (Краснодар) — «Спартак» (Москва). Краснодардан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.55 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «А. С. Пушкин ва Ўзбекистон». Рус адабиётидан ўқув кўрсатуви. 12.00 Болалар учун фильм. «Мақтанчоқ мушукнинг саргузашти». 12.45 Болалар учун концерт. 13.15 «Нима қилмоқ керак?». Болалар учун телеспектакль. 3-серия (рус.). 14.10 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув (қозоқ тилида).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Ғаройиб манеж». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Инсон болаликдан бошланади». 19.00 «Барҳаёт ибн Сино». Ўзбекистон китоб нашриётлари олимнинг юбилейига. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Қизлар гулдастаси». М. Хасанова, Ф. Исломова ва Р. Рўзиқулова иштирокида концерт. 20.30 «Ахборот». 20.50 СССР халқ артисти Саодат Қобулова куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 Ў. Усмонов. «Гирдоб». Кўп серияли телевизион видеофильм. 3-қисм. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Йўл». 20.40 Ўқитувчилар учун консультация. «Бошланғич синфларда методик ишлар». 21.10 «Қонун қўриқчилари». 21.40 «Сўнгги қор». Телевизион ҳужжатли фильм (рус.). 22.30 «Кочубей». Бадиий фильм.

ДОИМИЙ ИШГА

печатниклар, қабул қилиб олувчилар, муқовачилар, стереотипёрлар ҳамда санаб ўтилган ихтисослар бўйича шогирдлар; слесарь-сантехниклар, компрессорли ва совутиш қурилмаларининг машинистлари, газ пайвандчи, контролёрлар, кирқувчилар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, вахтёрлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

ШОФЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Полторацкий кўчасида юқори вольтли кабель ётқизилаётганлиги муносабати билан Абдулла Қаҳҳор кўчасидан Богдан Хмельницкий кўчасига бориладиган йўлда транспорт қатнови вақтинчалик тақиқланди. Полторацкий кўчасининг қатнов учун беркитилган участкасига А. Қаҳҳор — Питомная, А. Қаҳҳор — Краснодонская кўчалари орқали ўтилади.

Полторацкий кўчасида транспорт қатнови кўпайганлиги муносабати билан ер ишлари тугагунга қадар Полторацкий кўчасидан то Тарас Шевченко кўчасигача юк транспорти қатнови вақтинчаликка тақиқланди. Юк транспорт воситалари Тошкент автомобиль ҳалқа йўлидан қатнайдилар.

Генерал Петров кўчасининг реконструкция қилинаётган қисмида транспорт қатновини камайтириш мақсадида М. Горький номли проспектдан Циолковский кўчасигача, Новомосковская кўчаси бўйлаб, Хуршид кўчасидан то Пушкин кўчасигача юк транспорти ҳаракати қатнови тақиқланди.

Энгельс кўчасининг Олой бозори қисмида транспорт қатновини яхшилаш мақсадида Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли проспект бўйлаб келаётган транспорт воситаларининг Энгельс кўчасига чап томонга бурилиши тақиқланди.

Ўзгариш бўлган ҳамма жойда тегишли йўл белгилари ўрнатилди.

Л. ОФФЕНГЕНДЕН.

СТАВРОПОЛЬ УЛКАСИ. Пятигорск шаҳри ўзининг соя-салқин шифохоналари, янги турар жой кварталлари, обод кўчалари ва хиёбонлари билан туристларни жалб этади. Мамлакатимизнинг энг кекса курортларидан бирида ҳар йили минглаб меҳнаткашлар ҳордиқ чиқаришади.

СУРАТДА: Пятигорск шаҳрининг Горячая тоғидан кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

СУД ЗАЛИДАН

«УНУТГАН» ЭМИШ...

— Қандай қайтим? — дея ажабланди авиасозлар шаҳарчасидаги 6-ошхона резавор сотувчиси Г. Иванова харидор Г. Жирнова қилинган ҳисобдан гумонсираб, ҳақини сўраганда. — Ҳаммаси тўғри, савдога халақит берманг...

Лекин шу куни Г. Иванова савдосини давом эттиролмади. Г. Жирнова синаш учун харид қилган эди. ОБХСС ходимлари харид ҳисобини текширишганда, уддабурон резаворчи харидорнинг роппа-роса 60 тийин ҳақини уриб қолган экан.

Судда Г. Иванова ўз қилмишини шундай тушунтирди: «Алаҳсиб қолиб, қайтимни беришни унутибман».

Ана шунинг учун Ҳамза район халқ суди Г. Ивановани бир йил муддатга мажбурий хизматга ҳукм қилди. У икки йил давомида савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалик ишларига яқинлаштирилмайдиган бўлди.

ИЛМИЙ ИМКОНИЯТЛАР КЕНГАЙМОҚДА

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида янги илмий-тадқиқот лабораторияси очилди. Бу ерда атроф муҳитни муҳофаза қилиш билан боғлиқ проблемалар тадқиқ этилади.

60 йиллиги нишонланаётган Ўрта Осиёда тўнғич олий таълим маскани — университетда бугунги кунда иккита илмий-тадқиқот лабораторияси ва 14 та проблема лабораторияси илмий ишлар олиб бормоқда. Бу тадқиқотларда ўқитувчилар билан бирга минглаб студентлар ҳам қатнашмоқдалар. Университетнинг мамлакатдаги катта-катта саноат корхоналари, колхозлар ва совхозлар билан, социалистик мамлакатларнинг олий ўқув юртлари билан илмий-техника ҳамкорлиги муваффақиятли ривожланмоқда.

(ЎзТАГ).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-58-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32 хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

11 СЕНТЯБРЬ, 1980 й. Р—16579 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2182